

545-911

Világ proletárjai, egyesüljétek!

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVI. ÉVFOLYAM 257. SZÁM • ÁRA: 80 FILLÉR • 1969. NOVEMBER 5., SZERDA

Megyeszerte készülnek november 7 megünneplésére

Hajdú-Biharban nagy lelkesedéssel készülnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 52. évfordulójának megünneplésére. A járási székhelyeken, a városokban és a községekben ünnepi párttaggyűléseken, pártnapokon emlékeznek meg a történelmi évfordulóról. Görbeházaán az ünnepség keretében szovjet hősi emlékművet avatnak.

November 6-án este 18 órakor kerül sor az ünnepi nagygyűlésre a Csokonai Színházban. Ünnepi beszédet mond dr. Szilágyi Gábor, a megyei párt-vegre-

hajtóbizottság tagja, a Debreceni Városi Pártbizottság első titkára. A városi ünnepség kulturális műsorral fejeződik be.

November 7-én délelőtt 10 órakor megkoszorúzzák a felszabadulási emlékművet Debrecenben a párt, a társadalmi és tömegszervezetek képviselői. Ugyancsak 10 órakor kerül sor a Petőfi téren levő szovjet hősi emlékmű megkoszorúzására.

Délelőtt 11 órakor megkoszorúzzák a Köztetetőben levő szovjet hősi emlékművet.

Ünnepség a megyei tanácson

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom

52. évfordulója alkalmából

Kedden délután 4 órakor ünnepséget tartottak a megyei tanácson a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 52., Debrecen város felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából. Az ünnepségen részt vett dr. Ambrus István, a megyei tanács vb-elnöke, Tóth László, a debreceni városi párt-vegrehajtó-

bizottság tagja, dr. Deszpot Szilárd, a megyei tanács MSZMP-csúcsvezetőségének titkára.

Az ünnepséget Karácsony Géza, az MSZMP csúcsvezetőségének tagja nyitotta meg, ezt követően Tóth László mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepi beszéd után dr. Amb-

rus István kitüntetésekkel adta át a dolgozóknak a Munka Érdemrend bronz fokozatát kaptak K. Nagy Imre és Egyri Jánosné. Kiválódolgozó-kitüntetést huszonegyen kaptak.

Honvédelmi érdemremet öt dolgozónak nyújtott át dr. Ambrus István.

Befejeződött a kenyérgabona vetése

Az őszi mélyszántásra összpontosítanak a szövetkezetek

Csaknem két hónapja már, hogy tart a rendkívüli, kedvező időjárás. Szeptember óta mindössze két napra borult be az ég, és esett a megye földjeire 8-10 milliméter csapadék. Az őszi betakarítási munkákra a mostani hetek és hónapok mindenképpen kedvezőek voltak. Hogyan szókták azonban mondani? Minden jóból megárt a sok. Ezt arra értik a mezőgazdasági üzemek vezetői: most már elkelne a csapadék, hogy az őszi vetések kikeljenek rendszeresen. Megegyesedve induljanak a hideg télnek. Sajnos azonban esőt még most sem jósol a Meteorológiai Intézet, így aztán elég sok helyen a megyében — legalábbis így értesültünk a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóságon — folyik a tároló, illetve kelesztő öntözés, mesterségesen próbálják pótolni azt a csapadékmennyiséget, amellyel eddig a természet adós maradt.

Egyik oldalról — a betakarításnak — kedvez a mostani száraz, napos időjárás. Nemcsak az embegek munkáját könnyíti meg és teszi elviselhetőbbé, hanem a gépeket is. Ha ugyanis fel lehetne mérni, hogy a száraz földeken, utakon mennyivel kevesebb anyag fogott a szállítóshoz, és a gépek kopása is mennyivel kisebb volt, bizonyára nagyon meglepő számok jönnének ki. Nem lehetetlen, hogy a kedvező időjárás következtében milliókat, tízmilliókat takarítottak meg a megye közös gazdaságai.

Meglátszik-e az őszi munkákon

ez a kedvező időjárás? — tettük fel a kérdést Barst Jenőnek a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályán. A válaszadás előtt a legfrissebben befutott jelentések összegezését vette elő.

— Kezdjük talán a búza vetésével. Ebben az évben — most az őszi folyamán — a megye termelőszövetkezetei mintegy 144 000 hold kenyérnek, illetve takarmánynak való őszi búza vetését terveztek. A kimondottan kenyérnek szánt őszi búzát valamennyi közös gazdaságban elvetették, és takarmánybúzából is mindössze pár ezer hold hiányzik. Összesen eddig 140 000 holdon került földre a mag. Ami a kérdés második felét illeti, itt csak az elmúlt esztendő hasonló időszakának jelentésével szeretnék összehasonlításokat tenni. Az elmúlt évben október végén pontosan hét-ezer holddal volt kevesebb őszi-búza a megye közös gazdaságaiban, mint most. Ez pedig azt jelenti: nagyon jól tudják a szövetkezetek szakemberei, vezetői, hogy a jó búzatermés egyik alapvető feltétele — a jó agrotechnikai előkészítés és a műtrágya mellett —, hogy idejében kerüljön a búza magja a földre.

Mi a helyzet a többi munkákkal? — A burgonya szedése, beszállítása minden gazdaságban befejeződött. A 17 000 hold cukorrépa-vevőterületből az eddigiek szerint mintegy 14 000 holdnak a termése már be van szállítva. Véleményem

szerint azonban ennél jóval több van felásva. Számításaink szerint egy-két gazdaság kivételével mindenhol befejeződik ez a munka is. A napraforgó betakarítása szintén véget ért. Természetesen nem is ezek a növények adták a legnagyobb munkát, feladatot, hanem a kukorica. Nézzük meg tehát azt is, ezzel hogyan áll a megye.

— Az előző hetekben már nemegyszer hangsúlyoztuk, hogy a mostani őszi a szövetkezeti gazdaságoknak — beleértve a háztáji területet is — mintegy 136 000 hold földeket kell betakarítani a nagyon jó termést. Óriási feladat volt ez. Ezt azért hangsúlyozom, mert továbbra is fennáll az a vélemény, hogy szemes termésben számolva a megye szövetkezeteinek kukorica-átlagtermése felül lesz ebben az évben a húsz mázsán, és ez először fordul elő a megye történetében. Múlt időben beszéltem az óriási feladatról, mert a betakarításra váró kukoricának mindössze már csak tíz százaléka a töretlen, és ezzel a munkával a legtöbb helyen egy hét múlva már végeznek.

Mi jelent még most nagy munkát, nagy feladatot?

— Az elsődleges talán, hogy a megkezdett silógödörnek a megtöltését befejezzék a gazdaságok. A másik feladat: a betakarítással lépést tartson a melléktermékek — többek között a kukoricaszárnak — a levágása és a földről való lehordása is. A jövő esztendei jó termésben ugyanis csak akkor és úgy lehet bízni, ha az összes őszi mélyszántás el lesz végezve. Ezzel a munkával pedig nem valami jól állnak a szövetkezetek. A 215 000 hold őszi mélyszántásra váró területből ugyanis eddig csak százezer hold látott ekét. Igaz, hogy most már egyre több gép szabadul fel a szállításból, és ezeknek egy részét is „be lehet vetni” a mélyszántási munkák végzésébe, de akkor is feltétlenül szükséges a gyorsítás, az ütem fokozása.

Íme, így állnak tehát az őszi munkák végzésével a megye szövetkezeti gazdaságai. Döntően jól haladnak, a legtöbb helyen dicséretes szorgalommal dolgoztak, tevékenykedtek azon, hogy a jó termés mielőbb betakaruljon.

Veres Anna és Polyvas Lászlóné megkapta a törzsgárdajelvényt

(Sárkány L. felv.)

Húszéves

a Debreceni Ruhagyár

Nagyszabású ünnepség színhelye volt a Debreceni Ruhagyár művelődési terme. A vállalat dolgozói a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 52., Debrecen város felszabadulásának 25. és a gyár fennállásának 20. évfordulóját ünnepelték. Az ünnepség elnökségében helyet foglalt többek között Nagy Tiborné, az MSZMP Debrecen Városi Bizottságának titkára, valamint az ünnepségre meghívott, a Varsói Szerződés értelmében ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet csapatok képviselői.

A magyar és a szovjet Himnusz és Sárközi Zoltán színművész szavalatának elhangzása után Balogh Mihályné, az üzemi pártbizottság titkára megnyitotta az ünnepséget, mely után Nagy Tiborné ünnepi beszédében méltatta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és hazánk felszabadulásának történelmi jelentőségét.

Az ünnepi beszéd elhangzása után Kaposy László igazgató méltatta a gyár két évtizedes fejlődését. Meleg szavakkal emlékezett meg a legjelentősebb évfordulókról és mindazokról, akiknek áldozatos, lelkiismeretes munkája lehetővé tette, hogy ma a ruhagyár több mint 4000 munkással dolgozó, modern nagyüzem lehet, amelynek termékei mind bel-, mind külföldön ismertek és keresettek.

Az ünnepi megemlékezéseket követően Nagy Józsefné könnyűipari miniszter nevében három ruhagyári törzsgárdatagnak és további 26 dolgozónak átadta „A könnyűipar kiváló dolgozója” kitüntetést, 28 törzsgárdatagnak és további 17 dolgozónak „A szakma kiváló dolgozója” kitüntetést. Ugyancsak az ünnepségen nyújtotta át számos ruhagyári társadalmi munkásnak a vállalat pénzzutalmát.

K. T.

Ünnepség

a járműjavítóban

A MÁV Debreceni Járműjavító Üzemben már megtartották a november 7. tiszteletére rendezett ünnepséget. A díszünnepség elnökségében az üzem vezetőin, szocialista brigádjaiknak képviselőin kívül helyet foglaltak szovjet katonai alakulatok küldöttei, valamint dr. Nagy István, a III. kerületi Tanács vb-elnöke. Kovács Sándor, az üzemi párt-veb tagja mondott megnyitót, majd Balogh Mihály, a megyei pártbizottság tagja, az üzemi pártbizottság titkára tartott ünnepi beszédet — írja tudósítónk, Volsinóvski János.

Ezután kitüntetések, jutalmak átadására került sor. Aranykoszorús KISZ-jelvényt kapott Dankó

János, a KISZ KB dicséret oklevelét pedig Dull Sándor, Kovács László, Prusinszki János és Todorai Ferenc kapta meg. Gál József igazgató 61 dolgozó részére kiváló-dolgozó-jelvényt és oklevelet adott át, félhavi keresetnek megfelelő összeggel, s 254 dolgozó kapott pénzzutalmat. Összesen 175 000 forint került szétosztásra a legjobbak között.

Az ünnepségen részt vett egy 30 tagú szovjet komszomolista csoport is. A megjelentek részére az üzem művelődési házában férfikórusa, népi táncsoportja, népi és tánczenekara adott színvonalas, szórakoztató műsort.

Vietnami vendégekkel

ünnepi pártnap

a Szolgáltató Ktsz-nél

Tegnap, kedden délután a KISZÖV-székházban ünnepi pártnapot rendezett a Debreceni Általános Szolgáltató Ktsz MSZMP-alapszervezete és a szövetkezet vezetősége.

Az ünnepségen megjelent Chau Tho Thong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára, Szofek András, a Debreceni Városi Pártbizottság osztályvezetője. Az ünnepi beszédet Balázs József, a szövetkezet elnöke tartotta. A szövetkezet vezetői átadták azt az öt darab táskarádiót, ami a ktsz-ben dolgozók vietnami műszakjának

eredménye. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 52. és Debrecen város felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából megrendezett ünnepi pártnapra a ktsz elnöke bejelentette: teljesítették az éves tervet, több mint 19 millió forint értékű munkát végeztek. Az ünnepségen 17-en kapták meg „A szövetkezet kiváló dolgozója” jelvényt, és a legjobbak között 100 000 forint jutalmat osztottak ki.

Az ünnepi pártnapot kultúrmasor követte. Ugyancsak tegnap, ünnepélyes keretek között avatták a ktsz új klubszobáját.

21 nagyközséget szerveznek a megyében

A Hajdú-Bihar megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága kedden Hajdúnánáson tartotta ülését, amelyen megvitatott és elfogadta a nagyközségek kialakításának tervét. A kidolgozott tervezeteket a járási tanácsok az érdekelt községi tanácsok vezetőivel, a helyi párt- és állami szervek képviselőivel megbeszéltek, s javaslataikat, észrevételeiket figyelembe vették. Egyidejűleg a megyei szakigazgatási szervek is véleménynyilvánítást adtak az érintett községek fejlesztésével kapcsolatban, s tájékoztatást adtak arról is: hogyan alakul majd az egyes községek ellátottsága.

A végrehajtó bizottság által elfogadott terv szerint Hajdú-Bihar megyében 1971. január 1-től 1972-ig 21 nagyközséget szerveznek. Az első ütemben, 1970. január 1-től nagyközségek lesznek: Berettyóújfalú, Bihar-keresztes, Balmazújváros, Hajdúhadház, Hajdúdorog, Derecske, Nagyléte, Polgár, Püspökladány és Nádudvar. A későbbiek során még nagyközség lesz: Komádi, Téglás, Nyíradony, Hajdúsámson, Vámospercs, Józsa, Hosszúpályi, Egyek, Tiszacsege, Kaba, Földes.

il. Buj...
vonalú...
érkezé...
támo...
előny...
pushbá...
érintés...
gölok...
(27. p),
Boda,
I.
Elekt...
200 né...
brmény...
Uzonyi,
Balogh,
Elektro...
arsányi,
án, Ju...
Tóth M.
vonalú...
mények...
skai. A...
ps) dur...
tes gölt...
debre...
elyzetét...
fált voi...
lépánsz...
szányi (a...
zámári.
EDOSZ...
te Hon...
karkuszi...
a játéka...
illetve...
Vasutas...
Papp I...
ezen a...
EDOSZ...
vezette...
Gölszer...
57:26 38
45:29 36
44:30 31
39:29 31
43:35 31
50:37 29
26:37 29
37:31 28
43:44 26
32:37 26
35:32 24
27:37 23
34:49 22
29:45 22
31:45 21
23:52 14
Varga,
helyen...
dóben a...
derecs...
a hely...
hazaiak...
ek. Gó...
zabó F.,
adar G.,
Ifjú...
kei Pe...
2:1 (10),
lai. Bá...
Szabó,
ona, Ul...
D. Elő...
Petrics
Molnár
változ...
a Volán
thaszna...
akak rá...
szerzők:
K. Kút...
Nagy,
Volán) a...
kiállít...
Volán—
ajdász...
(10), B...
e. Be...
fince S...
s. Há...
yi. Hor...
y. Pán...
bányász...
nki. Dó...
el (Kál...
A vég...
kapushi...
és Bu...
ait. Jók...
e Dó...
zoboszló...
ME—
étai Vö...
200 né...
ásztor...
nczés I...
II., Ka...
Berki...
a, Amb...
Szatmári...
mérékő...
győzött...
a cseré...
tánrugá...
nczés II...
ve Tóth...
Ifjúsá...
étai Vö...
g állása
2 48:21 40
6 62:21 39
5 54:27 38
8 56:33 34
9 53:32 34
8 42:32 30
11 43:42 30
10 61:59 29
12 32:38 25
12 28:42 22
13 31:49 22
14 33:40 21
14 30:46 21
15 27:45 18
14 28:47 18
19 25:79 11

Koszigin fogadta a dél-vietnami küldöttséget

Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke kedden fogadta a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Frontnak és a Dél-vietnami Köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának küldöttségét.

A beszélgetés során megvitatták az Egyesült Államok vietnami agressziója következtében kialakult helyzetből eredő kérdéseket, valamint véleményeserést folytattak a Szovjetunió és a Dél-vietnami Köztársaság kapcsolatairól és több más, mindkét felet érdeklő nemzetközi kérdéssel.

A dél-vietnami küldöttség a DNFF Központi Bizottsága és az ideiglenes forradalmi kormány nevében mély köszönetét fejezte ki a szovjet kormányának és a szovjet népeknek azért a sokoldalú hatékony támogatásért, amelyet a vietnami népek nyújt az amerikai agresszió ellen vívott felszabadító harcában.

Koszigin miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a szovjet emberek figyelemmel kísérik a vietnami népi hősi harcát és a különböző területeken elért sikereit. Kifejezte azt a szilárd meggyőződését, hogy a vietnami nép igazságos ügye teljesen győzni fog. (MTI)

Sok hűhó semmiért, az elnök beszéde sérti a közvéleményt, csalódás világszerte

Nixon elnök magyar idő szerint kedden hajnalban beszédet mondott vietnami politikájáról. Az előzetes, mesterségesen felcsigázott várakozás ellenére az elnök egyetlen olyan új kezdeményezést sem jelentett be, amely elősegítené a vietnami béke megteremtését: nem beszélt fegyverszünetről, sőt még arról sem volt hajlandó nyilatkozni, hogy az Egyesült Államok milyen ütemben folytatja csapatai kivonását, bár azt hangoztatta, hogy terve szerint „minden amerikai csapatot ki kell vonni” a háború „vietnamizálásának” ütemétől függően.

Az elnök arra használta fel beszédét, hogy igazolja saját elképzeléseit és feltétlen támogatást követeljen az amerikai néptől ezek megvalósításához. Végső fokon elismerte, hogy Vietnam a közvélemény jelentős részének szemében Johnson háborújából Nixon háborúja lett, de azt mondta, hogy a háborúellenes csoport „csak hangos kisebbség”, és megismételte korábbi kijelentéseit arról, hogy „nem befolyásolhatja a kisebbség az elnök döntéseit”. Nixon a „csendes többség” támogatását kérte terveihez.

Az amerikai elnök azt mondta, hogy a békés rendezés elmaradásaért „egyedül Hanoi terhel a felelősség”, és ennek igazolása-

ra ismertett néhány titkos diplomáciai lépést, többek között azt a tényt, hogy egy közvetítő útján a nyáron levelet juttatott el Ho Si Minh elnökhöz, aki Nixon szerint „az észak-vietnamiak ismert követeléseit ismételte meg válaszában, és határozottan elutasította a kezdeményezést”.

Az elnök azt hangoztatta beszédében, hogy más rendezés híján nem áll rendelkezésére más megoldás, mint a vietnamizálás folytatása, amely gyökeres változást jelent szerinte az előző kormányzat politikájához képest és eredményel jár. Ennek alapján azt mondta, hogy „optimista módon” ítélt meg az amerikai csapatok kivonásának titkos ütemtervét.

Nixon elnök egyébként beszédében azt mondta, hogy „a fő kérdés az, hogyan lehet megnyerni Amerika számára a békét”, s hogyan kerülhet ki az Egyesült Államok a háborúból. Mint mondta, elutasította hivatalba lépte után az azonnali kivonás gondolatát, mert az „katasztrófát jelentett volna Dél-Vietnam számára” és az Egyesült Államok számára is, mert „világszerte összeomlott volna a bizalom az amerikai vezetésben”, és egy ilyen lépés „nem a békét hozta volna meg, hanem újabb háborút”, mert „megnövelte volna azoknak a nagyhatalmaknak nyugtalanságát, amelyek még mindig nem adták fel világhódító terveiket”.

Az elnök szerint ehelyett a reális út a „vietnamizálás” útja volt, s kormánya kezdettől fogva erre az útra lépett, mert „Hanoi egyáltalán nem volt hajlandó tárgyalni az amerikai javaslatokról”. Nixon utalt az USA „titkos diplomáciájának” néhány eredménytelen kezdeményezésére, majd kijelentette: párizsi tárgyalásokon „a tárgyalászat formáján kívül nem jött létre más megállapodás”.

Az elnök a vietnamizálási programot úgy határozta meg, hogy „az amerikai csapatok fő feladata: képessé tenni a dél-vietnami hadsereget arra, hogy teljes felelősséget vállalhassanak az ország biztonságáért”. Nixon szerint ez a program eredménnyel járt. Az amerikai intézkedések közé sorolta a légi tevékenység 20 százalékos csökkentését is.

Az FDP az európai biztonsági konferenciáról

A Szabad Demokrata Párt sajtószolgálatá kedden állást foglalt a prágai külügyminiszeri értekezlet javaslataival kapcsolatban. Ez az első konkrét bonni állásfoglalás. Az FDP sajtószolgálatá hangoztatja:

1. A prágai konferencia által javasolt napirendi pontok egyik oldal számára sem állítanak akadályokat. Az első pont, amely az európai biztonságról és az erőszokról való lemondásról szól, mindenesetre még értelmezésre szorul a Szovjetunió és szövetségesei részéről.
2. Ezért szükséges lesz a szocialista országok által is elfogadott két- és sokoldalú tárgyalásokon

gondoskodni arról, hogy a találkozó ne legyen sikertelen.

3. Manescu román külügyminiszter kijelentése, miszerint nem várható, hogy egy konferencia minden kérdést megoldjon, mutatja, hogy a szocialista országok is jónak ítélik meg a várható eredményeket.
4. Abból lehet kiindulni, hogy a konferenciával kapcsolatos várakozások a két táboron belül is különbözőek. Ennek ellenére egy jól előkészített konferencia összehívása már egymagában messzemenő politikai jelentőséggel bírna.
5. Lengyel és román nyilatkozatokból megállapítható, hogy a javaslattevők nem állítanak feltételeket az összetétel tekintetében sem. Ezzel a nyugati egyik kívánságának eleget tettek.

Az NSZK — hangoztatja az állásfoglalás — végleges döntése függ szövetségeseitől. A szövetségeseik határozatát azonban befolyásolni fogja, hogy a vélekedik Bonn a kérdéssel. Ezen túlmenően a konferencia sikere nem kis mértékben azon múlik, milyen magatartást tanúsít a két német állam egymás irányában. A Brandt-kormány által megkezdett politika itt hasznos lehet. Szükséges mindenesetre, hogy az NDK se vonakodjék az NSZK-val történő gyakorlati együttműködéstől — hangoztatja az FDP sajtószolgálatá. (MTI)

Dél-Vietnamban továbbra is a hazafias erők kezében van a katonai kezdeményezés. A kambodzsai határ közelében, Bu Prang térségében a szabadságharcosok nyomása miatt az amerikaiak kiűrtették a hírből Különleges Erők több bázisát. Képfőnök: felhalmozott tüzéri egységek és most elhagyott „Annie” nevű bázison. (Telefó - AP-MTI-KS).

A daccai helyzet

A kelet-pakisztáni hatóságok közlése szerint Daccában továbbra is szövényszerű összejöttökökre kerül sor, egyfelől a hadsereg és a rendőrség alakulatai, másfelől a nacionalista csoportok között. November 3-án az összetűzések során egy ember életét veszítette és 12 megsebesült, több ház leégett.

Ahszan altengernagy, Kelet-Pakisztán kormányzója felkereste a városnak azokat a kerületeit, amelyekre kiterjednek a zavargások. Felhívta a lakosságot, hogy őrizzék meg nyugalmát. (TASZSZ)

A telex

Sajátos gépezet. Órákon át ontja a világ minden részéről keltetett híreket: egyfajta hőmérő vagy barométer. S ebben semmi furcsa nincs. Valóban arról tudósít, hogy a világnak, az akkor éppen adott időpontban, milyen a közérzete. S ez a közérzet az éppen adott világpolitikai helyzettel függően változó, s a hírek ugyanígy változóak. Hüen tükrözik mindazt, ami az emberiséget, az országok vezetőit, a mozgalmak vezetőit foglalkoztatja.

Tegnap este — a telex tanúsága szerint is — ha egyetlen szóval akarnánk kifejezni, a világ közérzete a csalódás volt jellemző, a csalódás, mely feltétlen a szomorúsággal párosult. Az MTI New York-i tudósítójának jelentését olvasva, mely az amerikai elnök tegnap hajnalban elmondott beszédének lényegét foglalta össze, teljesen indokoltnak éreztem, hogy a telex órákon át arról tudósított, hogy hol ki vagy kik adtak egyértelmű vagy burkolt kifejezést sajnálkozásuknak, csalódásuknak a Nixon-beszéd miatt.

Az elhangzott nyilatkozatok egytől egytől azt kifogásolták, hogy az elnök nem adott semmiféle perspektívát a világnak a vietnami konfliktus befejezését illetően, s csak egyetlen alternatívát állított fel: a háború vietnamizálását.

S ez a valóságban azt jelenti, hogy csak a forma változik némileg, a lényeg marad változatlan. A népek ellenségei nem akarnak, s nem is tudnak a realitás talaján gondolkodni. Képtelenek átlépni saját árnyékukat, s ezt a nemzetközi harcban, harcunkban nekünk is számításba kell vennünk, azzal együtt, hogy a harc legváltozatosabb formáit vesszük igénybe a jobb ügy győzelmé érdekében.

Az elnök beszéde csalódást keltett egyfelől, de azonnal kiváltotta a népek aktív és pozitív reakcióját is: mind Amerikában, mind világszerte növekedett az elszántság a vietnami nép harcának segítségére. S ugyanígy növekedett a szabadságáért küzdő nép elszántsága is, hogy küzdi hazájából a betolakodókat, s velük a hátrahagyott csatlósokat is.

— SZ —

LAPZÁRTA

CARACAS (TASZSZ). A venezuelai főváros egyetemén katonák tartják megszállva. Mintegy 2000 katonára, tengerészgyalogság és nemzetőri gárdista, harcokosokkal és más páncélos járművekkel vette körül az egyetemi épületeket. Az egyetemi város megszállása során több mint 100 személyt tartóztattak.

VARSO (MTI). Halálos közúti balesetek számát tekintve világszerte az első helyen — írja a Zvezda — Warszav. Lengyelországban tavaly a közúti közlekedési balesetek 3424 halálos áldozatot követeltek.

AMMAN (UPI). A Jordán völgyének déli részén hétfőn rövid tűzpárbaj voltak a jordán és izraeli alakulatok. Egy ammani szöveg a megváltozott a tüzelés kezdeményezésével.

ATHÉN (Reuter). Sztülianosz Patakosz görög külügyminiszter, a junta „erős embere”, találkozott a helyi és a külföldi sajtó képviselőivel. Kémény megfeddte őket írásaikért, és hangoztatta: 1824 óta a sajtó támadásai miatt 239 görög kormány és 233 belügyminiszter bukott meg, de ez most nem fog sikerülni az újságíróknak. Megvádolta a hont és a nemzetközi sajtót a görög kormány megvakartására irányuló törekvések miatt és a külföldi tudósítókat „rosszindulatúknak, rosszhiszeműeknek” nevezte. Az egykori tankhadosztály-parancsnok ezután az asztali verve, így kiáltott: „Önök nem demokratikusak!” Mindenki dermedten hallgatta ezt.

ROMA (TASZSZ). Az Olasz Kommunista Párt november 1-én megkezdte a tagtoborzási kampányát. Mint az Unita kedden közli, a Kampány első két napja alatt csupán Torino-ban több mint ötszázan léptek be a pártba.

BUKAREST (TASZSZ). Megkezdődtek Romániában a szovjet kultúra napjai, amelyeket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 52. évforduló-alkalmából rendeznek. A román fővárosban a kulturális napok alkalmából N. I. Mohov művelődésiügyi miniszterhelyettes vezetésével szovjet küldöttség érkezett.

BEJRUT (UPI). Busztani tábornok, hadseregparancsnok vezetésével hétfőn visszaérkezett Bejrutba az a libanoni delegáció, amely az egyiptomi fővárosban folytatott sikeres tárgyalásokat az Arafat vezette palesztinai küldöttséggel.

BONN (TASZSZ). A Bundeswehr megkapta az első két nagy amerikai szállító helikoptert a megrendelt 135-ből.

ATHÉN (AP). Katonai bíróságok hétfőn öt diákot ítélték el különböző börtönbüntetésre kormányellenes összeesküvés vádjával. Egy athéni hadbíró két fiatal lányt 17, illetve 15 esztendő fegyházzal sújtott, két fiatal embert nyolc, illetve 5 évi börtönnel ítélt. Szalonikiben pedig a 19 éves Ruszo Vrana egyetemistát ítélték 18 és fél évi börtönbüntetésre.

TUNISZ (AP). Burgiba tunézai elnök kéréte a köztársasági tanács tagjait és közölte velük, hogy miniszterelnöki tisztséget vezet be. A betegeskedő, 67 éves Burgiba és a kormányon levő Szocialista Desztur Pártja — egyedül indulókként — 97,6 százalékos többséget kapott a most befejeződött általános választásokon. Az elnök, aki nagyon lassan épül fel szívinfarktusból és májgyulladásból, a jövőben utódot akart. Ez abból is kiindul, hogy bejelentette: a miniszterelnököt nemcsak államügyekkel bízzák meg, hanem az elnök akadályoztatása vagy halála esetén az államfői teendőket is gyakorolja.

SZÓFIA (MTI). A Süleyman Demirel miniszterelnök vezette új török kormány megalakulását hirdül adva a Szófiában megjelent Rabotnicszko Delo kedden rámutat, hogy az új kabinetben tizen nem kerültek be az előző kormány miniszterei közül. Jelentősebb, hogy a kimaradtak többsége a Bilgic-féle csoporthoz tartozik, vagyis az Igazságpárton belül ahhoz a csoporthoz, amely — Demirelek nérsékel álláspontjától eltérően — szelsőségesen jobboldali nézeteket vall, s a vallási fanatizmus felé is hajlik.

BEJRUT (MENA). A libanoni közbiztonsági minisztérium szövegében szerint Libanon és Szíria határa továbbra is zárva van.

U Thant főtitkár a New York-i ENSZ-palotában fogadja az Egyesült Államokban tartózkodó szovjet úrhajósokat. A főtitkár balra Beregovoj vezérőrnagy, jobbra Feoktyiszov. (Telefó - AP-MTI-KS)

A bonni taktika:

Scheel utasítása nagyköveteinek

A Springer-konzernhez tartozó Welt című napilap kedden közölte azokat a bizalmas utasításokat, amelyeket Scheel külügyminiszter Bonn nagykövetségeinek és más diplomáciai képviseleteknek küldött. Hivatalos helyen megerősítették a Welt értesülését. Ezek szerint a külügyminiszteri utasítás lényeges pontjai a következők:

1. Az NDK nemzetközi elismerése, anélkül, hogy a két német állam kapcsolatát előzőleg szabályozzák, befolyásolná az NDK készségét a belnémet viszony rendezésére.
2. Bonn német politikájának előterében most egy szabályozott külügyi viszony kidolgozása áll a két Németország között. Ennek nem áll útjában az NDK-nak az a kívánsága, hogy az NSZK elismerje az NDK állami létezését.

3. Meg kell kísérlni, hogy az NDK nemzetközi kapcsolatainak problémáit egy belnémet módus vivendi elősegítésére lehessen felhasználni.

4. Azokat az államokat, amelyek de jure elismerik az NDK-t, Bonn nem sújtja a régi recept szerint szankciókkal, hanem mindig az NSZK adott érdekei szerint cselekszik.

A külügyminiszteri utasításból világosan kitűnik, mire törekszik Bonn. Különösen a 3. pontból látszik, hogy a Brandt-kormány igyekeznék fog külföldi kormányokat arra bírni, hogy attól tegyék függővé az NDK elismerését, vajon Berlin hajlandó-e a bonni elgondolások alapján megegyezni az NSZK-val. (MTI)

Újra kezdődnek a négyhatalmi tárgyalások

Az AFP a négy nagyhatalom ENSZ-küldöttségéhez közel álló körökre hivatkozva jelenti, hogy november 15-én újra kezdődnek Franciaország, Nagy-Britannia, a Szovjetunió és az Egyesült Államok tárgyalásai a közel-keleti helyzetről. A tárgyalássorozat a nagyhatal-

mak ENSZ-fődelegátusainak részvételével áprilisban kezdődött francia kezdeményezésre, majd júliusban a megbeszéléseket fel függesztették, hogy teret engedjenek az Egyesült Államok és a Szovjetunió kétoldali megbeszéléseinek ugyanerről a témáról. (MTI)

Széles ber 8-át...
ség egy rancsnol...
hogy ki...
Nem s...
Közbe...
szászori...
jet kato...

— Ne...
nem ha...
— Te...
te meg...
— Seg...
— A p...
— Ige...

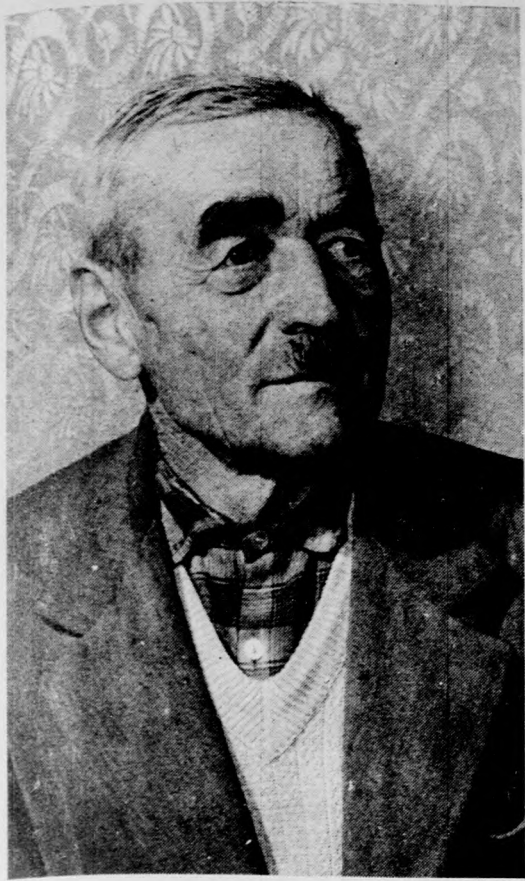
Önödi...
harci zá...
— Me...
amig cs...
egy löve...
— Az é...
— Ki...
Csend...
Valak...
Derm...
Orosz...
szinte s...
Önödi...

A fol...
ban bes...
dr. Szil...
első titk...
zetői tá...
ezelőtt...
redes, V...
rú idej...
dösítők...
tése V...
A. I. Ur...
— A...
Nem v...
katona...
ráztuk...
ni Ebb...
tüntess...
valami...
— A...
getésbe...
lett. Jé...
kúpbár...
puskát...
— Es...
— K...
az elen...
— H...
— T...
— El...
Volt...

Filja...
titkai...
követk...
melyze...
sével...
bújtatt...
elől...
szovjet...
ták. A...
feldid...
kap. D...
— I...
fenyeg...
makac...
szovje...
— N...
mond...

O. M...
ritésb...

A S...
ságvon...
— 33...
lálkoz...
CAL...
sága...
A k...
KISZ...
ták, n...
KISZ...
vendé...
szom...
majd...
ri ke...

Onodi Géza és felesége

Panaszok Újlétán

Tulajdonképpen egy panaszos levél vitt Újlétára, az Új Élet Tsz-be. Huszonegyen írták alá a néhány soros levelet. Kiderült belőle, hogy a szövetkezet, amelynek kezelésében van ez év tavaszától kezdve a tejgyűjtő állomás, csak két-három hónapos kesésekkkel fizeti ki a gazdáknak a tejért járó összeget. S ha jogos pénzüket kérik az emberek, akkor a tsz főkönyvelője nem egy alkalommal durván, megengedhetetlen módon beszél velük. „Mehetnek a magas minisztériumba is” — idézik a főkönyvelő kijelentését.

Ebben a szövetkezetben állandó jelleggel mindössze 50—60 ember dolgozik. Nincs elég munkatér. És ennek az ellenpólusa: közel 150 járadékos van, s a legeslegjobb földekből háztájának mintegy 250 holdat mérnek ki minden esztendőben. A járadékosoknak ezt díjtalanul is szántják, hordják haza róla a termést. Ez így is helyes. Csak hogy a kevés szorgos kéz ezt is nagyon megérzi. Aztán itt van a föld. Táblásan művelni — legalábbis úgy mondják az itteniek — nem lehet. Nemcsak azért, mert összeszámolni sem tudják, hány darabban van a szövetkezet földje, hanem azért sem: alig van olyan „tábla”, amelynek szelében vagy éppen közepében ne lenne földje a szakcsoport tagjainak vagy éppen egyéneknek. S ha mégis van egy tagban 50 hold, annak is az egyik része víznyomámos alja föld, a másik része homokdomb.

— Tudja, mi van nálunk? — vág a beszédbe az egyik vezetősi tag. — Nem vetés, csak vetetés. Hiába mondjuk mi, akik ismerjük a talajt, hogy ebbe azt nem szabad vetni, termelni. Elvettetik. De termést csak egyharmadáról vagy negyedéről szedünk le.

Egy kis ideig néma csendesség telepedik közénk. Van alkalmam felidézni: mit is mondtak az előbb, miért látszik mégis a községen a gazdagság, 180—200 holdon termelik a tormát. Zellert — ez is nagyon jó fizető növény — 60 holdon termelnek, de alig van olyan ház, ahol egy-két bika ne hízna, egy két fejűstehén ne lenne. Ha háztáji van — márpedig van —, akkor annak egy részén — 300—400 négyszögölen — torma van. Egy hold torma pedig 30—32 000 forintot hoz.

Mondják már meg őszintén — kérdezem —, mi itt a hiba, nem lehetne jobban?

— Hiba? Az alakulás után két esztendővel úgy gazdálkodtunk, termeltünk, hogy azt mondták: ide jönnek majd tapasztalatcsere-re a környékből a szövetkezetek. Hát most mi mehetünk, mert lenne mit tanulni. A vezetőknél is, nekünk is. Ez ugyanis hosszú ideig nem tartható állapot, ami itt van.

Gyakran visszatér: legalább hallgatnák meg az embereket és igyekeznének közös nevezőre jutni. De... Csak a széthúzás van. Persze értik az emberek — legalábbis akik itt ülnek —, osztani csak akkor és annyit lehet, amennyit termeltek. Tehát, hogy jobb osztás legyen, ahhoz legelőször is termelni kell. Értik és tudják is. A „de” mégis ott lóg a levegőben. Az a „de”, hogy másképpen kellene vezetni, irányítani, több szorgos kézre lenne szükség és — szintén nem mellékes — más vetésszerkezet-re is. Olyanokra — és sokkal nagyobb területeken — amelyeknek itt hagyománya van, ismerik, szeretik és jól is jövedelmez.

En eljöttem az újlétai tsz-ből, az emberek ott maradtak. De írás közben is állandóan az motoszkál az agyamban: mindenkire megnyugtatóan rendezni kellene itt a dolgokat. Rendezni, hogy javuljon meg a szövetkezet gazdálkodása, és ne bolyduljon fel újból és újból a községben a hangulat.

A háború előtt több mint 2200 lakosa volt ennek a kis homoki községnek. Most már csak 1800 lelket számlálnak, s az itt élők közül is nagyon sokan eljárnak máshova dolgozni. Egy részük pedig bizonyára szívesen itt maradna, dolgozna. Ha... Javulna a légkör, a gazdálkodás szintje, jobban tudnának számítani a közsőre. Vezetők a tagokra, tagok a vezetőkre.

R. B.

Széles sávban támadott a 2. ukrán front: 1944. október 8-át írták. Sáp alatt egy tanyánál a gépesített egység egy harcokocsija motorhiba miatt elakadt. A parancsnok és a négyfőnyi legénység mindent megtett, hogy kijavítsák a hibát.

Nem sikerült. Közben a németek egy ellenlökése átmenetileg visszaszorította a szovjet éket. A harcokocsi és az öt szovjet katonát ottmaradt.

— Nem — mondta a parancsnok —, a harcokocsit nem hagyhatjuk itt. — Teljesen el vagyunk vágva a mieinktől — jegyezte meg az egyik harcos. — Segítség után nézünk. — A magyaroknál? — A parancsnok határozottan: — Igen. Náluk.

Onodi Gézáék behúzódtak a tanyába. Hallották a harci zajt, az édesapa tudta, ágyúból is tüzelnek. — Most nem mehetünk ki — mondta. — Megvárjuk, amíg csendesedik a tűz. A harcban könnyen eltévedt egy lövedék.

Az édesanya is óvta gyermekeit: — Ki ne mozduljatok! Ki tudja, ki jár erre! Csendben ült a család. Valaki megkocogtatta az ablakot. Dermedten vártak: ki lehet az. Orsz beszédét hallották. Valaki valamit kérhetett, szinte sűgva. De miért ilyen csendesen? Onodi Géza ment ajtót nyitni.

A folytatásról a Fegyveres Erők Debreceni Klubjában beszélgetünk. Magasrangú szovjet tiszt, aztán dr. Szilágyi Gábor, a Debrecen Városi Pártbizottság első titkára, Hajdú-Bihar megye politikai életének vezetői társaságában folyik a szó a huszonöt esztendővel ezelőtti történekről. A szovjet tiszt: J. A. Jersov ezredes, V. D. Szokolov és J. N. Krilov alezredes a háború idején a harcok egyszerű krónikásai voltak. Haditudósítók. Ma is aktív tiszték. Eljött a baráti beszélgetésre V. I. Molokanov, a szovjet hadsereg ezredese és A. I. Umnyikov alezredes.

— A folytatás? — kérdezte vissza Onodi Géza. — Nem volt olyan különös. Ott volt a T 34-es, meg az öt katonát. Szóltam a fiamnak, hogy a T 34-es, meg az öt katonát az oroszoknak, hogy a harcokocsit el kell tüntetni. Ebben tökéletesen egyetértettünk. Igen ám, de hova tüntessük el? És mi lesz, ha a németek észrevesznek valamit?

— A tengerit már letörtük — kapcsolódik a beszélgetésbe Onodi Gézáé. — A szár ott volt a tanya mellett. Jó alaposan betakarítottuk a páncélost. A csutkáiban helyezkedtek el a katonák is. A toronygéppuskát leszerelték, azt is jól elrejtettük. — És az élelmés? — Ketten voltunk asszonyok a tanyán. Mi hordtuk az élelmésit. — Hány napig? — Tíz napon át. — Elég nagy bátorság kellett hozzá. Volt bennük bátorság.

Filjaskin ezredesnek, a szovjet 6. Gárdahadsereg politikai csoportvezetőjének jelentésében szerepelnek a következők: „Ahogyan később tisztázódott, a tank személyzete Mihail Matvejevics Olenyin őrmester vezetésével bekerítésbe került, és egy helyi magyar paraszt bújította őket. Tíz napon keresztül rejtette el a németek elől. Azok tudtak arról, hogy ebben a körzetben egy szovjet tank személyzete bújkal, de meglelteni nem tudták. A fasiszta parancsnokság hirdetését tett köze: aki felfedi és kiadja a szovjet harcosokat, 20 hold földet kap. De a paraszt tovább bújította őket.”

— Igérték is — mondja Onodi Géza. — Igérték meg fenyegettek is. Hogy tudnak ők másként is beszélni a macacs emberekkel. Meg hogy nekünk tudnunk kell a szovjetekről. — Mi meg csak bólogtunk és sopánkodtunk — mondja Onodi Gézáé.

O. M. Matvejevics és társai ki akartak törni a bekerítésből. Keresték, kutatták a módját.

Magyar-szovjet találkozó a BIOGAL-ban

A Szovjetunióból érkezett barátságsvonaton utasainak egy csoportja — 33 komszomolista — baráti találkozón vett részt, melyet a BIOGAL Gyógyszergyár KISZ-bizottsága rendezett. A komszomolistákat a BIOGAL KISZ-szervezetének tagjai fogadták, majd Ács Sándor, a vállalati KISZ-bizottság titkára üdvözölte a vendégeket. Az üdvözlésre a komszomolista vezetője választott, majd a BIOGAL kiszesei nádudvari kerámiát ajándékoztak a szov-

jet vendégeknek, akik bronz emléklappal viszonozták a figyelemüket. A vendégek ezután rövid ismeretést hallottak a gyár történetéről és jelenlegi tevékenységéről, valamint a gyár dolgozóinak életéről. Sor került az elmaradhatatlan jelvényserékre is. A látogatók mindegyike BIOGAL-törzsgárdajelvényt kapott, a házigazdák pedig különböző szovjet jelvényekkel lettek gazdagabbak. A fehér asztal mellett helyet foglaló fiatalok ezután — többek között sikerrel — társalogtak, ismertek egymás életével. A nyelvtudás hiányosságait hamar pótolta az asztalokon levő sör, és a vendégek táskáiból előkerülő vodka.

Göz József Miklós

— A fiamat, Gézát is kérdezték a szovjetek — mondja az idős, 73. évében levő ember —, hogy mit lehetne tenni. Megbeszéltek, hogy a parancsnokkal körútra indulnak, felderítik a környéket. De hogyan? Körülöttünk ott voltak a németek. Eljártak a tanyaúra is. Valószínűleg hemzsegett tőlük a környék. Egy alkalommal a feleségem kenyeret akart sütni. Húzta a szalmát a kazalból, akkor fordult az udvarunkra egy német gépkocsi. Az egyik szovjet barátunk meg éppen elő akart bújni a rejtékhelyről. Nagyon megijedtem. A feleségem csak egy apró intést tehetett, azonnal bújjon vissza a kis árokba.

— Szóval, mondom, ki akartak törni. Matvejevics őrmesterrel indultak el. Persze, átöltöztettük az őrmestert, civilbe. Az úton németekkel kerültek össze, egyikük tüzet kért a szovjet katonától. — Az őrmester zsebre vágta a kezét. Persze, hogy nem értette, mit akar a németje. A zsebben ott volt a pisztoly, minden eshetőségre. A fiam „kapcsolt”, remegő kézzel kotorta elő a gyufát, és még „tájékoztatta” is a német járőrt, hogy szerinte merre kellene keresni a szovjet harcokocsit, meg a legénységét.

Tíz napon át. Ennek a tíz napnak sok órája és perce volt, amikor Onodiék úgy érezték, tovább már nem lehet semmit sem tenni, elfogják a szovjet harcosokat. A tankisták bátorsága, kitartása, Onodiék leleményessége, becsületessége, higgadtsága jelentette a segítséget. Aztán, amikor kiszabadultak a bekerítésből, a tankosok elvitték megmentőjüket parancsnokukhoz. A parancsnok, Plotnyikov őrnagy a következő igazolást adta Onodiéknek: „Ezen igazolást Onodi Gézának adtuk ki arról, hogyan rejtette el és mentette meg egyik T 34-es tankunkat és személyzetét Mihail Matvejevics Olenyin mechanikus és a tank parancsnokát, Szleszarjev hadnagyot, mintegy 10 napon keresztül. Forró köszönet ezért, és parancsunk, hogy a nevezett parasztot és családját minden zaklatástól meg kell kímélni, és a lehetőség szerinti legnagyobb segítséget nyújtani számára. 1944. október 18.

Plotnyikov őrnagy (31735. postarészleg) Az eredeti orosz nyelvű igazolás és hiteles, hatósági másolata Onodiék birtokában van. Megsárgult már, megfakult. Az emlék, a tett fénye nem.

Onodiék nem kérkedtek bátor tettükkel. Egy szovjet hadtörténész viszont lázba hozták a Filjaskin ezredes jelentésében foglaltak. Kutatni kezdett: ki ez a Szleszarjev hadnagy, él-e még. Levelezni kezd.

Es sajnos, már nem kapja meg Grigorjev Vasziljevics Szleszarjev levelét, csak a feleségét. A hír szomorú: 67-ben elhunyt a hős hadnagy. De a feleség is tud egyet-mást a férje magyar barátairól: „Sajnos nem mindenre emlékszem férjem elbeszéléséből. De mélyen emlékezembe vésődött az a veszélyes és állhatatos gondoskodás, amivel a szovjet harcosokat körülvtették.” A levél végén Alevtina Vasziljevna ezt írta: „Mondjanak köszönetet nevemben a magyar barátoknak, akik a férjemet elrejtették a németek elől — jöcselekedetükért. En Gézát Grigorjev testvérének tekintem. Nagy kár, hogy nem tudtak találkozni.”

Hogyan is sikerült megtalálni a kapcsolatot? A Hajdú-Bihar megyei munkásörtség parancsnokának felesége Moszkvában tanult. Ő sietett a szovjet hadtörténészek segítségére...

Most itt ülünk a kis sápi családi házban. Az Onodi fiú Pécsen él, bányamérnök. Idősb Onodi tsz-nyugdíjas. — Hetvenhárom év van mögöttem — mondja. — Sok emlékem van a hét évtizedből. A legszebb az a 44 októberi volt. Szerettem volna megint találkozni a szovjet katonákkal. És hű társaikkal találkoztam. Ők is a mieink.

Eszembe jut, mivel zárta sorait a hadtörténész. S azzal kívánok minden jót Onodiéknek: „Ötven év múlva, száz év múlva a Szleszarjev utóda emlékezni fognak, örökké emlékezni fognak az Önök hőstettéről. És népünk sem felejtje el Önöknek soha.”

Sütő Gyula

Az újítók is sokat segíthetnek

Műszaki fejlesztés a Szellőzőművek hajdúnánási üzemében

A Szellőzőművek hajdúnánási üze­me 1970-ben ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját. Tempósan az utóbbi időben pedig rohamosan fejlődött a gyár, és ma már 500 dolgozót foglalkoztat. Csak az utóbbi három évben 85 százalékkal nőtt a termelési érték. Az ez évi értékterv: 130 millió forint, s ez 20 millióval több, mint a tavalyi.

Hajdúnánás legnagyobb ipari létesítménye fontos feladatot tölt be, hiszen igen sok nagyzűzettel van kooperációs kapcsolatban: több milliós értékű berendezésekhez készítenek itt ventilátorokat, szellőzőberendezéseket, mind hazai, mind külföldi hasznosításra. Termékeinek mintegy 10 százalékát exportálja közvetlenül, de gyártmányai megtalálhatók számos gépalkatrészeként igen sok exporttermékben. A debreceni mezőgazdasági gépgyárral is kooperációs kapcsolatban van az üzem.

A Szellőzőművek két gyáregysége közül az egyik a hajdúnánási. A másik Budapesten van. Amikor gyáregységről beszélünk, önkéntelenül felvetődik a kérdés: vajon kap-e megfelelő segítséget a vidéki, hiszen a „tűzhöz”, vagyis a fővárosi központhoz közelebb eső gyáregységeknek általában több esélyük van a fejlődésre. A válasz, amit Giczei Zsigmond, a hajdúnánási telep igazgatója adott, meglehetősen egyszerű: az elmúlt években a hajdúnánási üzem nagyobb arányban kapott fejlesztési alapot, mint a budapesti, az igazság kedvéért azonban érdemes megjegyezni: régebben fordított volt a helyzet. Az 1969. évi műszaki fejlesztéshez is jelentős segítséget kaptak, már eddig is több értékes, hasznos gép érkezett az üzembe, s ezek jelentősen növelik a termelékenységet, könnyítik a munkát.

Végigjártuk az üzemsarnokokat. Az ez évben kapott keretes fűrészgép két régi ilyen célú gépet helyettesít, s az idomacél-darabolás termelékenységét 45 százalékkal növelte. Művele­te­re­ket is, hogy ezzel a géppel már nagyobb átmérőjű acéltömböket is elvághatnak, eddig az ilyen anyagot Budapestre kellett szállítani darabolásra. Nagyon örülnek az üzem dolgozói az új, nagy teljesítményű profiloló­nak is: ennek segítségével most már 18 milliméter átmérőjű lemezeket is vághatnak, szabhatnak. Az új, egyetemes, nagy teljesítményű marógépről kezelője, Bakó András mondogta:

— Az új gép nagyszerű, de a régit sem dobtuk ki, hiszen a kettővel együtt lehet most már tökéletesen dolgozni, megoldani a marósokra jutó feladatokat. Néhány műveletet sokkal gyorsabban lehet elvégezni az új géppel, s ez növeli a munka eredményességét.

Az új rugókalapáccsal is régi problémát oldottak meg. A lassú és nehéz kézi kalapálás helyett most már könnyebben, gyorsabban végzik a kovácsok a munkát. A ventilátorok egy részét alumíniumból készítik: az alumíniumhegesztést is Budapestre csinálták azelőtt. Ez évben azonban megkapták a két argonvédőgázos alumíniumhegesztő berendezést, melynek fortélyait még most tanulják a velük dolgozó szakmunkások, de szívesen teszik ezt, hiszen a különleges berendezések a jövőben az üzem munkáját nagymértékben segítik.

Kíváncsi voltam arra is: az újítómozgalom hogyan segíti a műszaki fejlesztést, vannak-e töprengő emberek a gyárban, és mit lehetne még saját erőből megoldani az újítók segítségével.

— Jelenleg 15 újítót tartunk számon — mondotta Boda Sándor újítási előadó. — Ez évben kilenc újítást adtak be, ebből hatot már bevezettünk, kettőt kísérlet alatt van, egyet elutasított a szakszervezet. Az újítások értékesek, s amellett, hogy idő- és anyagtakarítást eredményeznek, könnyítik is a nehéz fizikai munkát. Így például Bata Gábor művezető újítása, mely a ventilátorcsapágók tengelyre húzásának problémáit oldotta meg. Régebben kézzel, kalapálással végezték ezt a fontos munkát, ami azzal is járt, hogy évente 20–25 csapágytört el, ment tönkre, s a minőség sem volt kifogástalan. Bata Gábor egy gépet szerkesztett, mely hidraulikus nyomással valóssággal ápréseli a tengelyre a csapágyat.

Szabó Antal üzemvezető a nagy átmérőjű, úgynevezett tévontillátoroknál dolgozott ki értékes újítást, melynek lényege a ventilátor­test egyszerű kiszabása, a perem és a forma kialakítása fémnyomó géppel. Régebben kézzel hajlították, formálták az alumínium testet, s a peremet ráhegesztették. Az újítással minden berendezésnél 1300 forintot takarítanak meg, s lényegesen könnyítették vele a munkát. Minden egyes tévontillátor most már 414 perccel hamarabb készül el, és a kiszabás ésszerűsítésével darabonként 20,5 kilogramm anyagot takarítanak meg. Nagy változást hozott a munkában az automatikus hegesztő körosztal megszerkesztése is. Régebben a köralakú ventilátor­testeket felerősítették egy asztalra, a hegesztő pedig körbejárta, és úgy dolgozta körül az anyagot. Magi Balázs újító „megmozgatta” a hegesztőasztalt, most már az forgó körbe, és a munkás kényelmesebben, gyorsabban, termelékenyebben dolgozik.

Új gépek, újítások, de ez korántsem jelenti azt, hogy a műszaki fejlesztés szénája rendben van, hiszen évről évre új, nehezebb feladatok jelentkeznek, s ezekkel lépést tartani nem könnyű. Jelenleg 242 féle ventilátort, szellőzőberendezést készítenek, de a reform lehetőségei közepette mind gyakrabban változnak a profilok, a kereslet alakulásának törvényei szerint. És ez mind erőteljesebb műszaki fejlesztést követel a hajdúnánási üzemtől is. Az ismertett gépi kapacitás növelése, az újítások bevezetése ellenére sem kielégítő még a munka termelékenységének alakulása, persze, ezt más tényezők is okozzák, olyanok, melyek országosan is jelentkeznek. Egy azonban biztos: a műszaki fejlesztés meggyorsítása csak növelheti a munka termelékenységét.

A további fejlődéshez azonban további segítség kell, elsősorban a központtól, a Szellőzőművek vezetőitől. Amit ez évben még várnak: egy öttónnás villás targonca a belső szállítás meggyorsításához, egy ponthegeztő gép, sugárfúró gép, egyengetőasztal és még több kisebb gépi berendezés. De nagy lehetőségek rejlenek az újítómozgalomban is, ahol még koránt sincs kimerítve minden tartalék. Lapozgattam a

Szellőzőművek 1969–1970. évi újítási feladattervét, s bizony az a helyzet: a megoldandó műszaki feladatoknak csak egy kis töredékét realizálták eddig a hajdúnánási telepen. Számátalan feladat vár még megoldásra, a festés átfutási idejének csökkentéséről a munkát könnyítő kisgépek konstruálásáról. Az újítómozgalom korántsem érte el még azt a szintet, amit a fejlődés üteme megkövetel, pedig az újítók is sokat tehetnek a műszaki fejlesztés meggyorsításáért. Ezt éppen az előbb említett, valóban kitűnő újítások bizonyítják.

Aránylag fiatal üzembről van szó. A fejlődés ütemével a gyár vezetői sem elégedettek: többet, gyorsabban szeretnének kapni, teremteni. Ez azonban rajtuk is múlik, hiszen a többit többet is kell tenni.

Vattai Miklós

Levegőben a „Fecske”

A Pest vidéki Gépgyár esztergomi gyáregységében megkezdtek az első magyar, teljesen könnyűfém építésű — E. V.-1 „Fecske” — vitorlázó repülőgép berepülését. A berepülést az ismert — két gyémánt- és egy aranykoszorúval rendelkező — pilóta, Mandl Ernő végzi.

(MTI-fotó — Bajkó József felv.)

A szakszervezeti munka tudósai

Szerény kis tábla a SZOT budapesti, Tárogató úti központi iskolájának második emeleti folyosóján: „Szakszervezetek Elméleti Kutatóintézete”. Annnyira új, hogy még a telefonkönyvben sem kerülhetett a neve: mindössze másfél éves. Tavaly márciusban hívta életre a SZOT elnöksége. Miért született, s mit csinál ez az intézet? Erről beszélgettünk Búza Mártonnal, az intézet vezetőjével.

— Az új gazdasági irányítási rendszer bevezetése óta általában az utóbbi években jelentősen megnőtt a szakszervezetek feladata és szerepe — válaszolta első kérdésünkre Búza Márton. — A nagyobb jogok nagyobb felelősséggel járnak. Ezért vált szükségessé, hogy a gazdasági és a társadalmi életben jelentkező kérdések, problémák sajátos szempontok szerinti elemzésével, kutatásával, komplex vizsgálatokkal elméletileg segítsük a hosszú távra szóló szakszervezeti feladatok kimunkálását, megoldását. Az elemzéseink, felméréseink alapján készített elméleti általánosításaink nem elsősorban a nyilvánosság számára szólnak, hanem a szakszervezetek vezető fórumainak, hogy az egyes társadalmi rétegeket érintő döntések, állásfoglalások megalapozottak legyenek. A témáktól függően természetesen publikáljuk is anyagainkat. Éppen most van sajtó alatt például annak a tudományos ülésnek az igen érdekes, sok új, eddig kevésbé ismert összefüggést feltáró anyaga, amelyet tavasszal rendeztünk a Tanácsköztársaság szakszervezeti mozgalmaról.

— Milyen fontosabb témák kerültek az intézet kutatási tervébe?

— A különböző szakmai szervezetektől, a SZOT osztályaitól és más szervektől 160 javaslatot kaptunk az intézet tematikai tervének összeállításához. Így azok a témák kerültek a kutatási tervbe, amelyek leginkább foglalkoztatják a szakszervezeteket. Elképzeléseink szerint a következő három évben, a szakszervezetek legközvetlenebb kongresszusaiig három átfogó fő téma kidolgozására összpontosítjuk erőinket. Az egyik ezek közül ezt a címet viseli: „A szakszervezetek helye és szerepe a munkásszervezeti hatalmi megvalósító mechanizmusban”. Főleg azt vizsgáljuk majd, milyen elvi és jogi kapcsolat van a szakszervezetek és a szociálismusban más társadalmi szervezetekkel; milyen feladataik lehetnek a szakszervezeteknek a szocialista demokrácia és legfőképpen az üzemi demokrácia fejlesztésében; milyen szerepük van a szakszervezeteknek a gazdaságpolitika alakításában, a szociális juttatások elosztásában, a dolgozók nevelésében.

— „A szakszervezetek és az életszínvonal” című témánk vizsgálatán szeretnénk jobban tisztázni az életszínvonal fogalmát, s megpróbáljuk kidolgozni a méréshez szükséges komplex mutatókat. Ezért elemeznünk kell, hogyan alakulnak a bérek és a bértárhányok az új gazdasági mechanizmusban, a bérek differenciálása hogyan hat a különböző rétegek helyzetére, a vállalati szociális juttatások milyen hatással vannak az egyes munkakategóriák életszínvonalára, milyen a nyugdíjasok helyzete, mit mu-

tat a lakáscsökkentési rendszer, és milyennek a lakásépítés arányai hazánkban. Azt is megnézzük, hogyan hat a tudományos, technikai forradalom az emberek életkörülményeire.

— Az előbbi kettővel együtt már dolgozunk harmadik nagy témánkon, a magyar szakszervezeti mozgalom történetén is.

— A három fő témán kívül milyen egyéb kérdések vizsgálatát foglalkozik jelenleg az intézet?

— Nagyobb lélegzetű, több rész tanulmányból álló vizsgálatnak vetjük alá a szakszervezeti munka tapasztalatait a gazdasági mechanizmus reformjának megvalósításában. Elemezzük a reform bevezetése óta eltelt időszak eredményeit és problémáit, a sajátos szakszervezeti feladatokat. Tervünk között szerepel annak vizsgálata is, hogyan látják el a szakszervezetek az államtól átvett feladatokat, mennyiben indokolt, hogy ezeket a szakszervezetek végzik, s milyen mértékben szaporodhatnak a jövőben a szakszervezeteknek az államtól átvett feladatai. Foglalkozunk azzal a kérdéssel is, milyen feladataik lehetnek a szakszervezeteknek a közéleti demokrácia fejlesztésében s a bürokrácia elleni harcban.

— Nagyon érdekesnek ígérkezik az a felmérésünk, amelyet a szakszervezetek társadalmi tisztviselőinek helyzetéről, problémáiról készítettünk. Most elemzünk a vizsgálat anyagát, amelyből kiderül, hogy a megkérdőztet tisztviselők harmadnegyed része negyvenöt éven aluli, s többségük beosztott dolgozó. Ezek kedvező tények, kedvezőtlen viszont, hogy kevés a hosszabb idő óta funkcióban levők száma, meglehetősen nagy a szakszervezeti tisztviselők fluktuációja. Azt is vizsgáltuk, milyen a szakszervezeti munka vezetőségének színvonala, mennyiben jutnak el a szakszervezethez a dolgozók észrevételei. Az érdekvédelmi munka vizsgálatának tapasztalatai szerint a munkavédelem, a szociális intézmények és a munkakörülmények problémáival általában jól foglalkoznak a szakszervezetek, a bérpanaszokkal viszont kevésbé.

— Milyen módszerrel végzik ezeket a valóban érdekesnek ígérkező vizsgálatokat?

— Tekintve, hogy az intézet munkatársainak létszáma kicsi, főleg külső munkatársakkal, az adott kérdéseket legjobban értő szakemberekkel együttműködve végzünk a kutatómunkát. Igénybe vesszük a szakszervezetek apparátusát és a szakszervezeti iskola hallgatóit is. Az a felmérés például, amelyet a szakszervezeti tisztviselőkéről végeztünk, az öthonapos szb-titkári tanfolyam hallgatóinak gyakorlati munkája volt. A felmérések összesítését számítógéppel végzük. Magyarországon rajtuk kívül még sok intézet foglalkozik társadalomtudományi kutatómunkával. Nem arra törekszünk, hogy mindent feltétlenül önállóan oldjunk meg, hanem a társintézetek eredményeit is felhasználva a szakszervezeti munkára próbáljuk vonatkoztatni a vizsgálatok tapasztalatait.

Szathmári Gábor

A termelőszövetkezeti építőipar

A valóságról beszélünk, ha ezt a kifejezést használjuk: termelőszövetkezeti építőipar.

A tsz nem kisipari szövetkezet, és nem építőipari vállalkozás. A termelőszövetkezetek ácsai, kőművesei, szakiparosai, együttesen pedig építőbrigádjai, közös vállalkozásai vagy vállalatok azonban ma a szakmában tekintélynek számítanak, munkájuk még átfogóbb, legnagyobb számokkal dolgozó statisztikákban is nyomot hagy.

Ezt a kapacitást, ezt az ipari erőt a szükség hívta létre. Az istálló kellett, és a faluban ott éltek a kőművesek, ácsok, szakiparosok, akik nem is nagyon örültek annak, hogy távoli munkahelyekre, nagy szakmai vállalatokhoz kell ingáznuk. Megalkultak tehát a brigádok. Szakképzettségük a feladatok növekedésével párhuzamosan eszódott, fejlődött, soraik feltöltődtek. Így jutottak előadig, hogy helyenként már építészmenőket is tudhatnak soraikban, esetenként már bonyolult technológiájú építkezést is vállalhatnak.

A tsz szorosan vett, zárt körében nem tudtak megmaradni. Ennek két oka is volt. Egyrészt a saját üzem építkezése nem volt folyamatos. Amikor éppen nem épült százas istálló, kár lett volna az értékes, gyakorlatot együttest szel-

nek eresztetni, aztán három hónap múlva újra összeszedni. A másik, hogy kívülről is jelentkezett, sőt dörömbölt az igény. A falusi emberek lakást akartak építeni, a faluban tatarozásra szorult az iskola, de erre se akadt kapacitás. Sőt sokszor igazán igényes, komoly építkezésre se akadt. Hát a tsz-ek elvállalták.

Minisztertanácsi határozat jelöli ki ezen kiegészítő tevékenység helyét a népgazdaságban.

Általános elv maradt, hogy bármely szintű tsz építőipari erőszabon dolgozhat a saját gazdaságban és az élelmiszer-gazdaságban. Ez belső munkának számít. Az elhatárolás a külső munkákra vonatkozik.

A szakma legkisebb — és érthetően a leggyengébb — láncszemei a hagyományos tsz-építőbrigádok, építőrézszlegek. Ha ezeknek szabad kapacitásuk marad, vállalhatnak munkát a lakosságtól, a tanácsoktól: a járás területén belül. Annak érdekében azonban, hogy a pénzügyi szándék ne mehesse az otthoni feladatok megoldásának rovására, a külső munka nem lehet több, mint a kapacitás egyharmada.

A következő fokozat a termelőszövetkezeti, építőipari közös vállalkozás. Ezek azok a bizonyos

TÓVAL-ok, amelyek sok szép feladatot oldottak meg, de esetenként — túlbecsülve erejüket vagy megszüdülve a dörömből külső igényektől — bizony kudarcokat is vallottak. Számukra a határozat lehetővé teszi, hogy a saját megyéjükben, valamint a szomszédos megyékben is dolgozhassanak. Működési körük azonban elsősorban az élelmiszergazdaság.

Nem a Minisztertanács, hanem az élet bizonyította be, hogy a TÓVAL a fejlődésnek csupán egy közbeeső fokozata. A még fejlettebb igénynek a termelőszövetkezeti közös építőipari vállalat felel meg. Ez önálló jogi személy, méretei több közös vállalkozás együttes erejének felelnek meg, formája lényegesen már nem különbözik a tanácsai vagy állami vállalatokétól. A gazda viszont az alapító tsz-ek összessége.

A határozat kimondja, hogy az ilyen vállalatok bárhol, bármely építőipari munkát elvégezhetnek.

Az új minisztertanácsi döntés tehát nem csökkenti, hanem növeli a termelőszövetkezeti építőipar becsületét. Az elhatárolások célja a jobb munka nélkülözhetetlen feltételeinek biztosítása.

F. D.

NOVEMBER 6–7:

ideiglenes forgalomkorlátozások Debrecenben

November 6-án reggel fél 7 órakor tartják a debreceni felszabadulási emlékmű előtt a fegyveres testületek díszegységének főpróbáját. Ezért reggel negyed hét órától lezárják minden jármű forgalma elől a Vörös Hadsereg útjának a Kossuth és Széchenyi utcák torkolata és a Vörös Hadsereg útja 2. számú ház előtti szakaszát. A járművek a Kossuth és Széchenyi utcák torkolatánál áthajthatnak a Vörös Hadsereg útján, igénybe vehetik a Nagytemplom előtti útszakaszt, valamint a Hatvan és a Bajcsy-Zsilinszky utca közötti — az Aranybika előtti — kiszolgáló utat. A villamosjáratok közül csak az 1. számú érinti a forgalomkorlátozást. Az utazásra ideje alatt az 1. számú járat kocsijai a nagyalomás és a Kossuth-Széchenyi utcák torkolata között ingázhatnak, míg a Kálvin térről kis körjáratban közlekednek a Nagyerdőre és vissza. A debreceni helyi autó-

buszjáratokat nem érinti az átmeneti forgalomkorlátozás.

November 7-én fél 10 órakor zárják le a Vörös Hadsereg útjának a fentebb említett szakaszát. Ezen a napon az Aranybika előtti kiszolgáló út sem vehető igénybe, de a járművek áthajthatnak a Vörös Hadsereg útján a Kossuth-Széchenyi utcák kereszteződésében, és igénybe vehetik a Nagytemplom előtti útszakaszt. Az utazásra a katonai díszelgéssel egybekötött ünnepség végéig tart. Ezen a napon is csak az 1. számú villamoson van lesz — a csütörtökihez hasonló — forgalomkorlátozás, éspedig reggel 9 órától az ünnepség befejezéséig. A debreceni helyi autóbuszjáratok közül a 2, 3 és 17 számú járatok kocsijai reggel 9 órától az ünnepség végéig a Bajcsy-Zsilinszky és Pásti utcák sarkáról indulnak és oda érkeznek vissza.

Vendégünk volt

GY. SZABÓ BÉLA

Október 26-án, vasárnap nyílt meg Debrecenben Gy. Szabó Bélának, a Román Népköztársaság állami díjas kiváló művésznének fametszet-kiállítását, melyen a Kolozsvárott élő grafikus személyesen megjelent.

A debreceni műértő közönség nem először találkozik Gy. Szabó művészetével. Néhány évvel ezelőtt a Déri Múzeumban láthattuk a Dante Isteni színjátékához készített lenyűgöző fametszet-illusztrációit. Az *Alföld* folyóirat olvasói pedig évek óta gyönyörködhetnek a művész gyakran közölt grafikáiban.

Gy. Szabó Béla 1905-ben született Gyulafehérváron, középiskoláit is ott végezte. Utána a pesti műegyetemre iratkozott be, ahol 1927-ben gépészmérnöki diplomát szerzett. Már egyetemi tanulmányaival egy időben megkezdte festői, grafikus kísérleteit. Fametszéssel 1933-tól kezd foglalkozni. 1936–39-ig ismét Pesten tartózkodik, mint a képzőművészeti főiskola rendkívüli hallgatója. Azóta Kolozsvárott él minden idejét művészetének szentelve. Sokoldalú művész, aki egyaránt szívesen, ihletetlen és gondos szakmai tudással egyformán értékes alkotásokat készített és a grafika különféle ágaiban, az akvarellben, a pasztellben, a rajzban és a fametszetben.

Debreceni tartózkodása alatt kerestük fel a kiváló művészt, aki készséggel adott választ kérdéseinkre.

On festő és grafikus egy személyben. Melyik munkásságát tartja jelentősebbnek?

Mindkettőt jelentősnek tartják, és 1971-re tervbe is vették egy nagyszabású festménykiállításomat Kolozsvárott. A festészeti anyag nehezebben mozgatható, így a fametszetek járják a világot. A nagyközönség részére is hozzáférhetőbbek, ezért ma inkább a „főhár-fekete oldaláról” ismernek.

Tudomásunk szerint Ön hallatlanul termékeny. Csak fametszeteinek száma meghaladja az ezret, nem beszélve az olajjal, pasztellel, vízfestékkel, szénrel készült műveiről. Milyen munkamódszerrel és időbeosztással dolgozik?

Igyekszem napi huszonnégy órát művészkedni úgy, hogy a nappali munka után tovább álmodjam a dolgokat. Nem élek köznapi értelemben vett társadalmi életet. Az emberek hozzám járnak. Látogatásuk közben is dolgozom. Fadókat simítok, nyomtatok, papírt vágok.

de metszeni is tudok beszélgetés közben. Este a keresztifiaméknál metszek kb. fél tizenegy óráig.

Csak olyan munkáknak fogok neki, amiben probléma vetődik fel, s kedvem van hozzá, és csak akkor, amikor már teljesen elmélyedtem a témában. Ilyen feltételek mellett minden gyorsan megy.

Ismerjük az irodalom iránti vonalmát. Úti élményeiről több könyvet is írt, és szívesen illusztrál költői műveket. Nekünk, debrecenieknek külön öröm is, hogy Csokonai Lilla c. verseskötetének legújabb kiadása az Ön 16 eredeti fametszeteivel jelent meg. Szeretnénk tudni, sor kerül-e hamarosan Dante-illusztrációinak kiadására, továbbá tervezi-e újabb irodalmi művek illusztrálását.

Nem tudok arról, hogy a Dante-sorozat valamelyest is serkentette volna a kiadókat. Lehet, hogy benne van a hiba, esetleg a sorozatban, de lehet, hogy mind a kettőben. Most nyomtatják Kolozsvárott a „Haja, haja, virágom” című virágénekkötetet Szabó T. Attila összeállításában tizenkét egész oldalas illusztrációval és tizenkét záródíszrel. Ezeket mind az eredeti fadóokról nyomtatják, akárcsak a Lilla-kötetet. Inkább verseket szeretek illusztrálni, talán éppen tömör nyelvezetük miatt. De túlnyomórészt magamat illusztrálok.

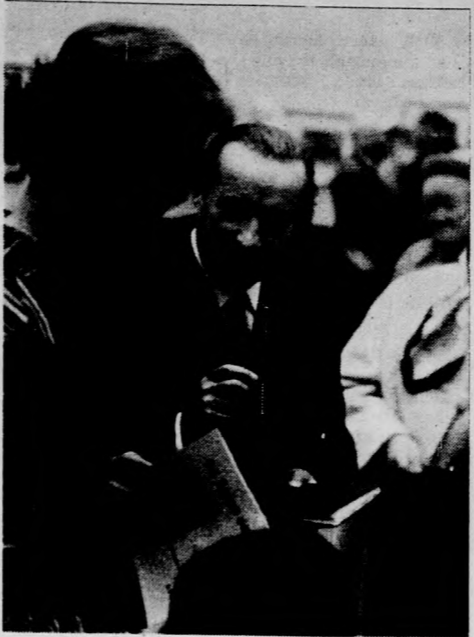
Magyarországon és Románián kívül is sokan becsülik az Ön munkásságát — Keleten és Nyugaton egyaránt. Brüsszeli és bécsi kiállításai éppoly sikeresek voltak, mint moszkvai és pekingi tárlata. Fiatal korban is szívesen járt külföldön. Milyen inspirációkat, élményeket szerzett külföldi útjain?

Külföldi utazásnak akkor van értelme, ha onnan visszatérve hazai értékeinket jobban megbecsüljük, a hiányosságokon pedig az ott szerzett tapasztalatok révén igyekszünk javítani. A nagy művészi és műszaki alkotások mellett mindent a humánúton kerestem.

On bizonyára jól ismeri a külföldön ma oly divatos nonfiguratív művészetet. Az Ön műveinek humanista eszméise, realista jellege ettől igen távol áll. Mi a véleménye a nonfiguratív művészetéről?

Minden művész, ha mély hittel alkot, hite szerint üdvözü. Az említett irányzat a huszas években (műgyetem hallgató koromban) szerintem több hittel volt telítve, mint ma. A mai művészi jelenségekben inkább álforradalmat látok. Ki és mi ellen harcolnak?

Én is metszettem három abszt-

Gy. Szabó Béla dedikál (Nagy Mihály felv.)

rakt lapot — művészi hittel. Eddig csak belga barátainknak mutattam meg, akik értékelték. Sajnos — vagy talán nem? — munka közben lelki örvény jelei mutatkoztak. Én viszont egészséges szellemben szeretnék dolgozni, egészséges lelkű közönségnek. Ezen alatt azt értem, hogy pl. az orrnak végeredményben mégiscsak a szem és a száj között van a helye, és nem a térdkalácson. Ez nem jelenti azt, hogy naturalizmust csináljunk. Ne törekedjünk fényképszerű hűségre, mert azt a gép olcsóbban, gyorsabban és jobban elvégzi.

De itt máris igen sokat beszéltem, pedig úgy látom, hogy a művészet valahogyan hasonlít a szerelemhez: nem lehet részletes tanácsot adni, mit és hogyan csináljunk. És még egy dolog: mind a kettőt jobb gyakorolni, mint róla beszélni.

Milyen eszmei vagy baráti szálak fűzik Önt a mai magyar festészet képviselőihez? Kinek a művészetét érzi magához közelebb?

Neveket nem említek, mert egy felsorolás sohasem lehet teljes, és így kissé mindig sértő is. Mindenben éppen azt becsülöm és bámulom, amit én nem tudok.

Végül hadd kérdezzük meg: e rövid tartózkodás alatt milyen benyomásokat szerzett Debrecenről?

A legjobbakat. Megható, ahogyan a közönség már-már zarándokol a Déri Múzeumba meg a város más nevezetességeihez, és gazdagabb lélekkel tér haza öregje-fiatálja egyaránt. Nagyra értékelem azt az igyekezetet, amely a várost még szebbé akarja varázsolni. Sok arc, de a Nagyerdő tövéde is ázsiai emlékeket idéz, én pedig két kínai utamon Ázsiát nagyon megszerettem. A debreceniek pusztíthatatlan vendégszerete: fogalom.

Sokszor mondtam: mielőtt megszeretnél egy helyet, erjedj tova. Innen már nehéz megválni.

Tóth Endre

Huszonöt éve történt

1944. OKTÓBER 29—NOVEMBER 5.

Az egész megye szabad!

„Magyarország sorsa Debrecen területén dőlt el” — írta október 20-i napirancsában Malinovszkij marsall, a 2. Ukrán Front parancsnoka. A Vörös Hadsereg csapatai szétörték a Debrecen körül kiépített német védőfalat, s ellenállhatatlanul nyomultak előre Budapest felé. Egymás után úzták ki a fasisztákat és magyar csatlósait a megye községeiből, városából: október 21-én Tiszacsege, 22-én Balmazújváros, Hajdúböszörmény, Józsa, Nagyhegyes, valamint a hortobágyi Mátá és Ohat, 29-én Újszentmargita, 30-án a mai Hajdúvid, a hónap utolsó napján Hajdúdorog, Hajdúhadház, Hajdúnánás és Téglás szabadult fel. November elsején érték el a szovjet egységek az akkor még Szabolcs megyéhez tartozó Görbeháza, Polgár, Tiszagyulaháza és Újtikos községeket. Ezen a napon tehát felszabadult a jelenlegi Hajdú-Bihar megye egész területe. Ettől a naptól kezdve az egész megye népe szabadon élhetett, saját maga irányíthatta sorsát.

Debrecenben ekkor már javában megindult az élet. Megkezdődött a romok eltakarítása, újjászerveződtek a demokratikus pártok, megindult a gyárak rendbehozatala, kinyitott az első üzlet, helyreállították a villany- és vízszolgáltatást, egy rövid szakaszon már járt a gőzvontatású „villamos” stb. Mozgalmas volt az október 29-i vasárnap is. Reggel megjelent a falakon egy plakát, amely közhírré tette, hogy a Vörös Hadsereg magyar papírpenzt bocsátott ki. A délelőtti folyamán nagy jelentőségű megbeszélés zajlott le a szovjet városparancsnokságon: a városparancsnok, valamint a város, a megye és az egyházak vezetői olyan fontos kérdésekről tárgyaltak, mint a közélet, az iskolák megnyitása, a vallás szabad gyakorlása, a kultúrértékek kímélése stb. Ezen a vasárnapon tartották a felszabadulás utáni első istentiszteletet Debrecenben, „az orosz katonai parancsnokság kifejezett engedélyével és óhajtatására” — ahogy ezt

Révész Imre püspök naplójában feljegyezte. A „kálvinista Róma” nagy megnyugvással fogadta az eseményt: végképp meggyőződhetek róla, hogy a vallás szabadságáért való félelmük indokolatlan volt.

Kedden, október 31-én megszólaltak a harangok is a debreceni templomokban. Az emberek szíve elszorult, de most már az örömtől: a harangok szabadon zúghattak, a remény szavát zenghették. A harangzórnak prózai haszna is volt: pontos időjelzést nyújtott a lakosságnak.

A szovjet városparancsnokság arra törekedett, hogy az élet minden területén és minél előbb helyreálljon a rend. Igyekeztek gondoskodni a debreceniek szórakoztatásáról is. A lehetőségek persze igen korlátozottak voltak. Ezért jelentett nagy élményt az első mozifilm-előadás, amelyet az Apolló moziban tartottak október végén. Az ingyenes filmelőadásokon sok-sok néző láthatta a Szivárvány és a Kerületi párttitkár című szovjet filmeket. A vetítéseknél — ezt talán mondani sem kellene — igen nagy sikere volt.

November első napjaiban gyors népszámlálást hajtottak végre Debrecenben és Hajdú megyében. A szovjet parancsnokság rendelte el, hogy megfelelően tudjanak intézkedni a kenyérjegyek elosztásáról. A népszámlálás eredménye egyrészt lehangoló, másrészt reménykeltő volt. Lehangolóan hatott, mert Debrecen lakóinak száma a háború előtti 128 000-rel szemben mindössze 35 760 volt. Ugyanakkor reményt is ébresztett ez a szám, mert a felszabadulás napján nemigen éltek huszonöt-ezernél többen a városban. Vagyis alig több mint 10 nap alatt tizen-ezren költöztek vissza. S ez még csak a folyamat kezdete volt. Ahogy fokozatosan helyreállt a rend, ahogy egyre jobban megélték az élet, úgy jöttek haza egyre nagyobb számban az elmenekültek, s kapcsolódtak be az újjáépítés munkájába. **Bényei Miklós**

A RÁDIÓ MELLETT

(Patent.) Károly, a paraszt áll. Ünneplőben, rettegve. Nem is annyira az életét, inkább összekuporgatott tulajdonát félti. Nem veszi észre, hogy közben rászedik Tévedek, hiszen nem is láthatom Károlyt. Tulajdonképpen nem is Károlynak hívják. Jancsó híres filmjének, a „Csend és kiáltás”-nak kiszolgáltatót tanyagazdája helyett Andrej Vejcler Februári szél című hangjátékának kiszolgáltatót és kiszolgáló fejezőt hallgatom. A képzetársítás akaratlan, ám mégsem véletlen. Mindkét figurát Madaras József mintázza meg. Úgy látszik, hozzáértő a mindig vesztes és mindig túlélő kisember szerepe. Erdemes volt a remek színész kedvéért lefordítani, megrendezni ezt a szovjet rádiójátékot?

A forradalom vésszen közelédek. A fejezőt megbízzák, kiserjéje át foglyát a biztonságosabb vár-erődbe. Az sem baj, ha útközben elsül a fejező...

A kissé hosszadalmas exozicó közben azon medítálok, vajon mivel beszélget-vitatkozik a fejező még egy órán át, ha már az elején lepuffantja tajgabéli útítársát. A fejező elsül, de a bolsevik sértetlen marad. Természetesen. Ekkor már sejtem, hogy a darab végére alighanem meggyőzi anal-fabéta kiserőjét. Feltevésem beigazolódik. Természetesen.

Nem tudom, méltóképpen képviselte-e a fiatal szovjet hangjátékíróadalmat Vejcler. A tudatos és a végsőkig kihasznál ember szembeállítását mindig tanulságos. Határhelyzetben pedig — amikor nő a választás, döntés kényszere — különösen izgalmas. Az érdekes, időszerű gondolat értékét azonban csökkentik a kiszámítható fordulatok, a cselekmény rosszul felgombolt patentjei. Remélem, a szovjet hangjátékművészet hetének további négy darabja hasonlóan aktuális tartalommal, gondos színészi, rendezői munkával, de a nyitódarabánál kidolgozottabb formával lép meg a hallgatót.

(Panelek a kabaréban.) Hétfőn este tapasztaltabb lettem. Megtud-

tam, hogy panelemekből nemcsak házat, hanem kabarét is lehet összerakni. A recept a következő: Végy egy levelezési rovatot! Biztosított az állandó kontaktus a hallgatóssággal. Tallózz a világsajtóban! A közönség frissiben értesül a szenzációkról. Cspikedd a focistákat! Ártalmatlan, ráadásul mindenkor hálás téma. Ereszd össze Lujzát és Jenőt! Garantált a hahota.

Szerencsénkre Abody Béla akár egy sőhajtasból is elgondolkodtató eszmefuttatást csíhol, nemhogy levelekből. Még Komlós János végeláthatatlan házaspárjelenetében is fel-felcsillan az igazi kabaré lehetőségé. De Tardos Péter már elfelejtett szenzációkat tallózz, Peterdi Pál lapos szóhumora pedig kifejezetten elbágyaszt.

Gyanakszom magamra. Hamarosan megnyugszom, hiszen nem lehetek túlzottan nagyigényű. Nevetek a nevetnivalón. Nevettem most is. Mégsem érdektelen elgondolkozni azon, hogy a rádió kabaré-folyóiratának színvonala szerfeltegyenetlen. Vagy a verbális töltelékanyag hiányzik, vagy a gondolati pillérszámok maradnak el. (Ha mindkettő hiányzik, akkor a jobb sorsra érdemes Bodrogi Gyula alkalmi dalokat énekel.) Ezúttal a pillérszámokat hiányoltam, holott... Holott megemlékeztek néhai Darvas Szilárd hatvanadik születésnapjáról. Idézték is egy emlékezetes slágermagyarazat erejéig. De a szerkesztők elmulasztották azt a nagy lehetőséget, hogy a magyar humoristák egyik klasszikusa köré műsort építsenek. Darvas Szilárd gunyorosan alkotó szellemétől akár a legmagabb témájú jelenet sem lett volna idegen.

Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy az ország legjobb humoristái képesek ugyan havonta egyszer kacagató-nevetető szókabarét összehozni, de nem tudnak vagy nem akarnak tartalmasan nevetető, vagyis változtatásra sarkalló gondolati kabarét megalkotni.

Zöldi László

TÉVÉJEGYZET

Nem ismerem a rádió színházi közvetítéseinek szerkesztőjét, a televízió hasonló feladattal megbízott munkatársát sem, de van egy olyan érzésem, hogy ők sem ismerik egymást. Legalábbis azt a programot nem ismerik, amit a másik összeállít. Ellenkező esetben nem fordulna elő, hogy három napon belül ugyanaz a műsor megismétlődjék. Ami Gyárfás Miklós *Mizantrop '68* c. egyfelvonásosával történt. Kedden a televízió adta, előző szombatban a rádió. A helyett, hogy valamelyik egy másik Gyárfás-darabot keresett volna. Tévédés ne essék, nem a darabot kritizálok, azt már időben megtette az illetékes kritikus, csupán a kevéssé szerencsés műsorszerkesztésre hívnam fel a figyelmet. Ezt sokkal inkább érzem feladat-tomnak.

Mivel a rádió és a televízió „közös cég”, nem hinném, hogy valamelyiknek is előnye lett volna ebből a műsorútközésből. S ha már a szerkesztésnél tartok, hadd maradjak a televízióval. Az ismétlésnek számító darabotól eltekintve gazdaságosnak találtam az elmúlt hét műsorát: a megfelelő arányok jellemezték. Az ismétléseket s az új tévéjátékot is beleértve tíz filmet sugároztak, melyek között művészi alkotásokat is találtunk. Előszörban a Nagibin-novellából készült szovjet kisfilmre gondolok. Kitűnően megírt alakjaival, hitelen, finom lírával átszőtt valóságbrázolásával, jó színészeivel ez a félórás játékfilm élményt jelentett. Ilyen filmek adhatnak rangot „A

KRISZTINA '69

novellairóadalom gyöngyszemei” sorozatnak.

Sokoldalú volt a heti ismeretterjesztő és riportműsor. Előbbiek közül a szobrászattal ismertető meg a sci-fi izgalmas kérdéseit tárgyaló volt a legjobban, utóbbiakból kiemelkedett Balogh Mária és Szepesi György az átlagos jóval meghaladó teljesítménye. Régi igazság, hogy akkor jó egy riport, ha mindenkit úgy tud „mozgósítani”, lekötöni, ahogy a legközvetlenebb érdekeltet. Ok ketten szinte lelancolják a figyelmet, végig kell nézni, amit csinálnak, meg kell hallgatni, amiről beszélnek és beszélgetnek. Dehát ez a megállapítás már-már közhelynek számít. Nem közhely viszont, hogy a héten kielégítette a komolyzene népes táborát is a televízió. Jóllehet ezt a változatos, nemes programot a budapesti zenei heteknek köszönhetjük, utólag. Ritkán lehet hallani, ezért volt különös öröm, hogy műsorra tűzték Verdi *Rekviumját*. A zeneirodalomban egyébként is ritka műfaj más darabjait (Mozart, Pendereczky) is szívesen hallanánk.

Ha egy film írója és rendezője ugyanaz a személy, megvan a lehetősége annak, hogy a forgatókönyv hibáit a rendezés valamennyire kiküszöbölje. A péntek esti bemutató *Esztergályos* Károly szerzői filmjét láthattuk. A rendező egyben a film írója. Tehát legnagyobb esélye van az esetleges hibák kijavítására. Sajnos a

Krisztina szerelmese esetében az író Esztergályos műve oly gyengén sikerült, hogy a rendező Esztergályos minden tehetsége kevés volt ezt ellensúlyozni. Mert a forgatókönyv hibái nem esetlegesek, de erendendők voltak: bölcsességükben is suta dialógusok, magatartásukban, cselekedetükben értelmetlen figurák, nem tipikus, ám nem is különös helyzetek. Sorba megyek: ezek a fiúk, lányok kevés szövegükben annyi „készt”, okozat mondtak, hogy pontosan elkenező hatást értek el, mint amit írójuk kívánt. Már azt hittem, heccből csinálják az értelmetlenségeket. Heccből kóvályognak, ömlengenek, kezdeményeznek, szakítanak. Kissé meglepett, hogy a film „hősének”, ennek a szívődöglesztő gitáros bölcsésznek egyéb dolga sincs, mint ködös ideál után szaladgálni. Rosszul képzel el a mai egyetemista életformát, aki így ábrázolja. Ezek a figurák beszéltek, járkáltak, vetköztek (anélkül magyar filmben sem megy, kérem...), mindent csináltak, csak éppen nem éltek. Az öngyilkos gyilkos a vége felé valóban nem élt, de ő is el-siette szegény. Szóval ilyennek lát-tam én a filmet. Megoldatlannak.

Esztergályos Károly rendezőnek hiába álltak rendelkezésére olyan tehetséges fiatal színészek, mint Igldi István vagy Gyöngyössy Katalin, ha az általuk játszott figurákhoz a nézőnek nem volt semmi köze; nekem például mindegy volt, mi történik velük. Talán ezért történt oly kevés...

Kőhalmi Ferenc

Debreceniek az írek ellen Mit hozhat a mai Magyarország-Irország VB-selejtező?

Az 1970. évi Mexikóban sorra kerülő labdarúgó-világverseny 16-os öntözőjebe jutásért folytak a selejtezők. Több csoportban már befejezték a küzdelmeiket, azonban még néhány hely kiadó. A második csoportban még nyitott kérdés: Csehszlovákia vagy Magyarország kerül-e ki Mexikóba.

Az előbbi kérdésre a válasz egy része ma születik meg a Népstadionban, ahol egyenleg 7 órai kezdettel játszódik a Magyarország-Irország selejtező visszavágót. A televízió által is közvetítette kerülő mérkőzésen győznie kell a magyar válogatottnak ahhoz, hogy Csehszlovákiával harmadik mérkőzésre jusszon.

A két ország labdarúgóinak a mai mérkőzés lesz a hetedik összecsapása. Voltak olyan találkók, amelyeknek volt debreceni játékosok is részvevői voltak. Az eddigi hat mérkőzés eredménye: 1934. december 16., Dublin: 4:2 (a magyar csapatban játszott a volt főkapitány, Markos és Vincze, s a négy gólból egyet-egyét Markos és Vincze szerzett). — 1936. május 3., Bu-

dapest: 3:3 (Vincze volt a válogatott jobbösszekötője). — 1936. december 6., Dublin: 3:2 (Vágó és Vincze is tagja volt Magyarországnak). — 1939. március 19., Cork: 2:2. — 1939. május 18., Budapest: 2:2. — 1969. június 6., Dublin: 2:1. Tehát három magyar győzelem született eddig és három alommal döntetlen volt az eredmény. A gólarány 16:12 Magyarország javára. A mai, hetedik összecsapáson hazai győzelmet várnak.

A Magyarország-Irország mérkőzését a 37 éves jászóvári Vadko Jakse vezeti, akinek ez lesz első világbajnoki selejtező találkozója. Jakse hazájában „az év játékvezetője” minősítést kapta. A magyar csapat az alábbi összeállításban kezd a szerda esti mérkőzésen: Tamás — Kelemen, Páncsik, Ihász — Halmosi, Szűcs — Fazekas, Göröcs, Benke, Dunai II., Zámbo.

Tartalék: Szentmihályi, Noskó (szél-sóhátvéd és középpályás szerepben), Mészolyi (középpályás), Kocsis és Puszkás (csatár).
Az írek titkoltjának, csak szerdán a

mérkőzés előtt tudhatja meg a magyar közvélemény csapatok összeállítását.

Válogatott együttesek: Kelly — Brennan, Dempsey, Mulligan, T. Dunne — Conway, Dunphy — Rogers, Conroy, Givens, Treacey.

Tartalék: P. Dunnen Kinnear, Carroll és szűcségen a szövetségi kapitány, Michael Meagan.
A magyar-ír mérkőzésre négy főből álló csehszlovák küldöttség érkezik. Ha a magyar csapat győz, csütörtökön útnak indul a tárgyalóasztalhoz meghatózni a harmadik magyar-csehszlovák mérkőzés időpontját és színhelyét. Az időponttal nem lesz különösebb probléma, mindkét szövetségnek megfelelő a november 19-e, a színhellyel azonban annál több a kérdés. Ugyanis a csehszlovákok Belgiumban vagy Hollandiában szeretnék játszani. A magyar szövetség ezt nem fogadja el. Válogatottunk legközelebb Varsóban vagy Szófiában játszaná le a találkozót, esetleg Olaszországban. Az olaszok november 19-én Frenzeben vagy Milánóban szívesen megrendeznék a magyar-csehszlovák mérkőzést.

IGY KERÜLT A DÖNTŐBE FILEP

Októberben bonyolították le Budapest és országos férfi sakkbajnokság középdöntője két csoportjának küzdelmeit. A versenykiírás értelmében az idei magyar bajnokság döntőjét 16 résztvevővel rendezik meg, nyolc kiemelt versenyző mellett a négy középdöntő 1-2. helyezettjei jutnak. Két csoport mérkőzéseire szeptemberben már került, a másik két csoport versenyt a napokban fejezték be.
A csoportokban tíz-tíz mester és hat-hat mesterjelölt alkotta a 16-os mezőnyt. Két mester, Filep Tibor és Kovács Lajos (D. Spartacus) képviselte a debreceni sakkosztályt. Kovács Lajos az erős mezőnyben a 7. helyet szerezte meg, 8,5 pontot ért el, ezzel megerősítette júliusban szerzett mesteri címét. Filep Tibornak a verseny második felében nyújtott teljesítménye — hat játszmát nyert egymás után — biztosította a döntőbe jutást jelentő 2. helyet, s így részt vesz az országos férfi egyéni sakkbajnokság november 26 és december 16 között Budapesten lebonyolításra kerülő döntőjében.

A közel három héttig tartó versenyről Filep Tibor a következőket mondta: — Azt hiszem, életem legnehezebb versenyt játszottam most. A döntőbe csak az 1-2. helyezett került, s csoportomból nyolc-tíz versenyző közül bárki bejuthatott. A sorsolás sem volt kedvező számomra. A papírforma szerint legjobbnak látszó három versenyző: Adorján, Szilágyi és Polgár ellen

sóttel kellett játszanom, s emellett a 15 játszmából nyolcszor kellett sötét figurákkal küzdenem. Az első fordulóban Sándor nemzetközi mester volt az ellenfelem. A rajtom — mint az utóbbi évek versenyein általában — nem sikerült. A második fordulóban vereséget szenvedtem az esélytelen Veres mesterjelöltől, s noha a következő fordulóban sikerült nyernem, a verseny első felében nem tudtam felzárkózni az ellenfelemhez. A negyedik fordulótól kezdve egyre jobban belelendültem a játékba, de játszmáim sorra függőben maradtak, s az órára játékidő után siethettem haza elemelni, hogy a másnap reggeli folytatásnál a legjobb megoldást válasszam. Ezek az éjszakába nyúló elemzések a függőjátszmák folytatásakor egy játszmatól eltekintve mindig sikert hoztak számomra.

A 10. forduló után — öt fordulóval a befejezés előtt — Adorján mester előnye behozhatatlannak látszott, 8 ponttal állt az élen, de az utána következő Polgár és Szilágyi mesterek 7-7 pontot szerezve csak egy ponttal álltak előtte. Számomra minden forduló döntő volt, még döntelent sem szabad volt csinálnom. Minden játszmám függőben maradt, de a félbeszakításokor mindben előnyben voltam, egy játszma kivételével. A 11. fordulóban a mezőny végén álló Ortel ellen nem tudtam fölényt elérni, sőt a félbeszakítás előtt váratlan fordulatnál ellenfelem került előnybe... Már reménytelennek láttam a helyzetet. Orak hosszat tartó elemzés után sikerült döntetlenre vivő folytatást találni, de ez még kevés volt. A folytatásnál ellenfelem hibázott, s váratlan ellenlépésem után azonnal kapitulált. Ez a játszma szárnyakat adott, biztosan nyertem Sinkovics, majd Tóth mesterjelölt ellen.

A döntő a 14. forduló volt. Ekkor Szilágyi mester előnye egy fél pont volt velem szemben, Polgár egy, Adorjáné másfél, Polgár Sallay dr. ellen, én Portisch Ferenc ellen játszottam sötét színnel. A sorsolás széleskörűen folytán egymás mellett volt az asztalunk, így minden lépés után a Polgár-ék táblájára pillantottam, s vártam, vajon sikerül-e a kitűnően támadó

Sallaynak győzni. Közben természetesen minden erővel harcoltam a győzelemért Portisch Ferenc ellen. Polgár már a megnyitásban hátrányba került, Sallay dr. kitűnően játszott, s a játékidő negyedik órájában már döntő fölünybe került. Az én játszámam rendkívül nehéz volt, de átvettém a kezdeményezést. Már-már kezembem éreztem a győzelmet, amikor a negyedik óra végén egy pontatlan lépéssel szinte minden előnyt leadtam. Közben Polgár vesztett. Visszatartottam ellenfelem döntetlen ajánlatát, s rohamtam elemelni. Ejjel 1 óráig elemeztük a játszmát, s másnap további 4 órai játék után megszereztem a győzelmet. Az utolsó forduló előtt az élcsoporthoz álltam: Adorján II., Szilágyi 10,5, Polgár, Filep 10-10.

Az utolsó fordulóban a legnehezebb ellenfelem nekem volt. Világgoslag Geszosi mester ellen játszottam, míg riválisaim világgoslag mesterjelölt ellenfeleket kaptak. Két órai játék után nőtök az esélyeim. Szilágyi mester hátrányba került Cseh mesterjelölt ellen, Polgár pedig minőséget vesztett. En viszont előnye került. Az ötödik órában aztán minden elődől. Szilágyi vesztett, így ő kiesett. Polgár megnyerte a játszmat, de pár percet utána én is nyertem, s ezzel holtversenyben második lettem. A második hely a továbbjutást jelentette. A Berger-Sonneborg számítás nekem kedvezett.

Az alábbiakban Filep Tibor egyik győztes játszmatját mutatjuk be.

Filep Tibor—Szilósi László
Budapest, országos sakkbajnokság középdöntője

Benoni védelem
1. d4 g6, 2. c4 Fg7, 3. He3 c5, 4. g5 d6, 5. e4 Hf6, 6. Fe2 b5, 7. cxb3: a6, 8. Fg1 0-0, 9. ba6: Fe6, 10. Hf3 Vb6, 11. Bb1 Hbd7, 12. 0-0 Bfb8, 13. h3 h6, 14. Fd2 Bb7, 15. Be1 Bab6, 16. b3 He8, 17. Ha4 Va7, 18. Bc1 Fe2, 19. Be2: Hc7, 20. Fe3 Ff8, 21. e5 Hb6, 22. Hb6: Bb6, 23. e6 Ba6, 24. e7+ Kf7, 25. Vd3 Ba2, 26. Hh4 Ke8, 27. Vg6+ Kd8, 28. Ba2: Va2, 29. Vf5 Vb3, 30. Vf8+ és világos nyert. (f)

Sportszerű mérkőzések az osztályozó harmadik fordulójában

A megyei labdarúgó-bajnokságba jutásért kiírt osztályozó küzdelmek során az elmúlt hét végén mind a két csoportban a harmadik forduló mérkőzéseit bonyolították le. Ebben a fordulóban valamennyi mérkőzés sportszerű keretek közt zajlott le. Nagyrábé, Püspökladányban, Hajdúbosszorményben és Sáránodon minden zökkenő nélkül fejeződtek be a találkozók.

Az első csoportban a Biharkeresztes Vörös Meteor idegenben, Nagyrábéban bizonyított, a D. Medicor pedig eldöntetlenül végzett Püspökladányban. A második a Spartacus-szal szemben. A harmadik a Spartacus-szal szemben. A harmadik a Spartacus-szal szemben. A harmadik a Spartacus-szal szemben.

I. csoport.
Biharkeresztes—Nagyrábé 3:0 (3:0). Nagyrábé, 400 néző, vezette Orosházi. Biharkeresztes: Sáfány — Dávid, Tarr, Balla, Nagy, Sápi, Végh, Varga Gy., Tóth, dr. Szabó, Varga P. — Nagyrábé: Nemes — Halmágyi, Kiss, Parti, Turuczki, Halasi, Vajda, Oláh, Nagy, Herzig, Jalačich. A jó iramú mérkőzés tízedik percében már háromgólos vezetéshez jutott a vendégcsapat. Az igen sportszerű mérkőzésére a nagyrábéiak öt (1) kapufát löttek. Gólszerzők: Varga Gy., Tóth és Nagy. Kötények: Sáfány (a mezőny legjobbjai), Tarr, Varga P., Nagy, illetve Vajda, Oláh és Herzig.

Püspökladányi Spartacus—D. Medicor 0:0. Püspökladány, 300 néző, vezette dr. Boros. P. Spartacus: — Bujdosó — Jenő, Oros, Fülöp, Perel L., Máté, Lőrinczi, Perel J., Sere, Péli (Kábal), Kiss. — D. Medicor: Nagy — Juhász (Rácz), Pellei, Bural, Veszprémi, Juharász S., Csatári, Tóth, Szalóki, Sarkadi, Szilágyi. A közepes színvonalú, végig küzdelmes mérkőzésen ugyan többet támadtak a hazaiak, de a Medicor védelme jól zárt. Az ered-

mény igazságos. Jók: Fülöp, Máté, Kiss, illetve Pellei, Veszprémi, Sarkadi és Bural.

Az I. csoport állása

1. Biharkeresztes	3	2	—	1	5	2
2-3. D. Medicor	3	1	1	1	3	3
2-3. P. Spartacus	3	1	1	1	3	3
4. Nagyrábé	3	1	—	2	4	2

II. csoport.
Hajdúbosszorményi Gépjárató 2:1 (1:1). Hajdúbosszormény, 100 néző, vezette Elekcs. H. Damjanich: Kövesligeti — Szabó, Lukács, Bihari, Hegedűs, Futaki, László, Orbán, Tibi, Péntek, Rinyu. — Hb. Gépjárató: Szabó — Csecsődy, Boros, Varga I., Varga II., Szolnoki, Möricz, Kathy, Nagy I., Kovács, G. Szabó, Szabó, Nagy II., Kemény, sportszerű mérkőzés, egyenlő erő. A Damjanich a 87. percen szerezte meg győztes gólját. Gólszerzők: Péntek, Orbán, illetve Csecsődy, Boros és Möricz.

Sáránod—Újtkos 2:2 (2:1). Sáránod, 200 néző, vezette Birkner. Sáránod: Nagy I. — Gyenge, Czirják, Kiss, Kun, Nagy E., Diós, Gyarmati, Balogh, Gábor (Mátócs). — Újtkos: Lajtos I. — Kovács K., Papp, Kovács L., Török, Lajtos II., Molnár, Kuczik, Lajtos III., Takács, Stefan. Középes színvonalú, jó iramú, sportszerű mérkőzés. Sáránod jó kezdés után visszaesett s a második félidőben feljavult újtkosokkal szemben csak közdelem árán tartotta meg az egyik pontot. Gólszerzők: Gyarmati, Czirják, illetve Kuczik és Stefan. Kötények: Gyarmati, Balogh, Kiss, illetve Lajtos I., Papp és Stefan.

A II. csoport állása

1. H. Damjanich	3	3	—	8	3	6
2. Hb. Gépjárató	3	1	1	4	3	3
3. Sáránod	3	—	2	1	2	5
4. Újtkos	3	—	1	2	5	1

HÍREK

Angolna-halászat a Hortobágyon

A hortobágyi vizek halállománya két esztendővel ezelőtt újjal gyarapodott: kísérletekkel angolnát telepítettek a pusztai halastavakba. Az elmúlt esztendőben további 50 000 ivadék került az igen értékes és a nyugati piacokon rendkívül keresett halfajtából a Hortobágyra. A nagy őszi lehalászás során először most szedik ki a tavakból az angolnákat. Az első napok „termése” valamivel több, mint 50 kiló, de a sekély vízben és iszapban még nagy mennyiség található. A halászati szakemberek szerint 60—70 dekások az angolnák. A hortobágyon rendkívül intenzív volt a fejlődésük, s ez a tenyésztési program kiszélesítésére serkent. A halászati felügyelőséggel közösen a környai tavak angolnanevelő tóvá rendezik be. Különleges „elfogókra” van szükség, hogy a levezetők-nél útját állják a vándorló hosszú halaknak.

A DEBRECENI Városi Tanács

Végrehajtó Bizottsága felhívja az üzemek, intézmények, vállalatok vezetőit és a háztulajdonosokat, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 52. évfordulójára a középületeket és lakóházakat nemzeti, valamint vörös színű zászlókkal lobogózzák fel. A zászlódsízt 1969. november 6-án déli 12 órától november 9-én reggel 8 óráig kell fenntartani.

Komszomolista küldöttség a Berettyóújfalui Állami Gazdaságban

Harmencöt tagú komszomolista küldöttség látogatott el a Berettyóújfalui Állami Gazdaságba. A delegáció vezetője: Viktor Menyenyin, az Orenburgi Baromfigazdaság igazgatója. A küldöttséget fogadta Mocsári Lajos, a Berettyóújfalui Állami Gazdaság igazgatója, és tájékoztatta az eddigi eredményekről, a további tervekéről — írja Gál Gyula tudósítónk.

A DEBRECENI Orvostudományi Egyetem november 5-én tartja jubileumi ünnepi műsorát a Kossuth Egyetem aulájában. Beszédet mond dr. Rédei Imre docens.

BEJRUT (MTI). Kedden reggelre helyreállították Libanonban azt a kőolajvezetékét, amely Szaúd-Arábiából szállítja az olajat a dél-libanoni Szaida (Sidon) kikötőjébe.

Mély fájdalommal tudjuk, hogy szerettét férjem, drága jó nevelőapám, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

MESTER LÁSZLÓ
rövid, de nagy szenvedés után, 66 éves korában elhunyt. Szeretett halottunkat november 9-én, vasárnap du. 1 órakor a gyászházban, a ref. egyház szertartása szerint fogjuk örök nyugalomra helyezni.
A gyászoló család
Lakás: Vámospécs, József A. u. 20.

Fájdalommal tudjuk, hogy

ÖZV. SCHWARTZ ARONÉ
Krausz Ernestsztin
elhunyt. Temetése f. hó 5-én délután fél 3 órakor lesz a Monostorpályi úti temetőben.
Gyászolójak: a Lindenfeld család és lánya,
Schwartz Margit
A részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Mély fájdalommal tudjuk, hogy felejtethetlen drága jó édesanyánk, testvérünk, nagymamánk, dédnagymamánk és rokonunk,

ÖZV. HALÁSZ LAJOSNÉ
Kiss Ilona
életének 81. évében, 1969. november 1-én elhunyt. Drága halottunkat 1969. november 6-án délután 13 órakor fogjuk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a rom. kat. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.
A gyászoló család
Lakás: Rákóczi u. 32.

Mély fájdalommal tudjuk, hogy drága férjem, édesapám, nagyapám, apósnak, testvérünk, sógorunk és rokonunk,

DREXLER LÁSZLÓ
cukrász
6 hetes súlyos betegség után, 64 éves korában elhunyt. Temetése november 9-én, vasárnap du. 1 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójából, a rom. kat. egyház szertartása szerint.
A gyászoló család
Lakás: Bathhány u. 6.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szerda estig:
Felhőfelvonulások, inkább csak az északi megyékben szórányos fűtő esőkkel. Fokozatosan megélnkül, helyenként megerősödő délnyugati, nyugati szél. A délnyugati megyékben párásság, néhany szélvéllet helyenként. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában 13—18 fok között. A tartósan ködös helyeken 10 fok körül. (MTI)

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI TANÁCS KÖRHÁZA értesíti a lakosokat, hogy az Orvostudományi Egyetemen egyetértésben a beteglátogatást a munkaszüneti napokon a következőképpen állapította meg: november 7. (péntek) és 8. (szombat) 14-től 16 óráig. Vasárnap látogatás nem lesz.

A DEBRECENI Agrártudományi Főiskolán a dolgozók és hallgatók közel hetvenöt liter vérel járultak hozzá a beteg embertársaik megsegítéséhez a legutóbbi véradónapon. A IV. évfolyam 6 tanulócsoportha csaknem teljes számban megjelent véradásra.

A TISZÁNTÚLI Áramszolgáltató Vállalat Üzletigazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy november 6-án reggel 8 órától déli 12 óráig áramszünet lesz a Nagyerdei körúton a Simonyi úttól a Tanácsköztársaság útjáig.

DREZDÁBA utazott Mándi László, a tudóklubika docense, hogy részt vegyen a november 4-től 7-ig tartó tudógyógyászati kongresszuson.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Péntek Rézi, Fancsy ifj. bérlet. Csütörtökön 6-kor díszelőadás, jegyek nem válthatók. Pénteken 3-kor Péntek Rézi, bérletszűnet, 7-kor Péntek Rézi, KISZ-bérlet.

ELŐADÁSOK A HUNGÁRIA KAMARASZÍNHÁZBAN:

Pénteken 3-kor Urak és elvtársak, 7-kor Urak és elvtársak. Szombaton 3-kor Urak és elvtársak, 7-kor Urak és elvtársak. Vasárnap 7-kor Urak és elvtársak. SZELVENYBERLETÉK BEVÁLTHATÓK!

MOZI

VIG du. 3/4, 6, 9, METEOR 3, 1/2, 6, 1/2, 8, 1/2, 10, 1/2, csak csókolj! Francia filmvígjáték. VIG de. 1/10, A kaeca 1/8-kor csenget. Nyugatinémet film. APOLLO du. 3/4, 6, 1/2, Galileo Galilei. Bolgar-olasz film. APOLLO de. 1/10, 1/12, 1/2 Tóni, elment az eszed. Csehszlovák filmvígjáték. HUNGARIA du. 1/6 és 1/8 Fantomas a Scotland Yard ellen. Francia filmvígjáték.

TV

BUDAPEST
9.00 Műsorismertetés. 9.01 Egy este Sinkovics Imréről (ism.). 10.30 Hangversenykálauz (ism.). 10.50 Telemep (ism.). 11.20—12.05 Csurka István: A 16 is ember. Tévéfilmvígjáték (ism.). 17.58 Műsorismertetés. 18.00 Hírek. 18.05 Reklámműsor. 18.10 Telesport. Magyarország—Irország labdarúgó-világbajnoki selejtező mérkőzés közvetítése a Népstadionból. A szünetben: Esti mese. 19.55 Szünet. 20.00 Tv-híradó. 20.20 Fekete? Fehér? — Igen? Nem? 4. előadást. 22.00 Tv-híradó, második kiadás.

POZSONY
18.10 Magyarország—Irország labdarúgó-világbajnoki selejtező mérkőzés. 20.30 Szovalia és 1917 október. 21.00 Ivan Bunyin: Natalla. Tv-film. 21.55 Hábortásnapló. 10. rész. A Pearl Harbor-i támadás.

BUKAREST
12.30 Rapid—Crisul Oradea labdarúgó-mérkőzés. 16.00 Svéd gyermekfilm. 16.30 Zenei krónika. 19.00 Eszöviz. Fred Zinnemann játékfilmje. 19.50 Reflektor. 20.00 Irodalmi műsor. 20.45 Könyvzene.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIO MŰSORA
18.00—19.00: A nap krónikája — Hangképek az irodalmi színpadok vetélkedőjéről.

Ünnepi brigádgyűlés az orvosműszer-gyárban

A MEDICOR Művek debreceni orvosműszer-gyárában évek óta kitűnő eredményeket ér el a Botond szocialista brigád, mely bátor, önálló kezdeményezéseivel többször hívta fel magára a figyelmet. A brigád az elmúlt napokban a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és Debrecen felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére ünnepi gyűlést tartott, melyen Ádám János brigádvezető tartott ünnepi beszédet — írja tudósítónk, Pánte Lajos. — Az évfordulóról való megemlékezés után ismertette azt az utat, amit a kollektíva megalakulása, 1963 óta megtett. Szocialista szerződés egy szociális otthonnal, gyermekotthoni neveltetése, általános iskola és óvoda támogatása, jó kapcsolat egy tsz-szel, a Csokonai Színház művészeivel, szép munkásokkal — ezek jellemzik a régi, jól működő brigád történetét. A brigádgyűlésen megjelentek a színesbarátok is: Bán Elemér, Sárosy Rezső, Sárközi Zoltán Garay Gábor egyik versével köszöntötte az ünnepi brigádot. A hajdúnánási Micsurin Tsz küldöttsége nevében Széll András mondott köszönetet a brigád segítségért. Köszöntötte a brigádot a 89 éves Ádám István, a kollektíva tiszteletbeli tagja és a brigád neveltje, Oláh Ilonka is. Gratulált az eddigi jó munkához Vágó István, a debreceni gyár igazgatója. Egy szovjet alakulat küldöttségének vezetőjét, Alekszandr Zsurkint a brigád tiszteletbeli tagjává fogadta.

Képközlő: Ádám János brigádvezető átveszi a szovjet vendégek ajándékát. (Sárkány felv.)

Ünnepség és kitüntetések a Vöröskeresztnél

A Magyar Vöröskereszt Debrecen városi szervezete hétfőn délután rendezte meg november 7-i ünnepségét. Az ünnepségen részt vett Tóth László, a városi rendőrkapitányság vezetője, a városi párt-vegrhajtóbizottság tagja, Nadas Vilmos, a városi tanács vb-titkára, dr. Soóky László, a Magyar Vöröskereszt főtitkárhelyettese, dr. Károlyi György, a Vöröskereszt megyei elnöke, valamint a társadalmi és egészségügyi szervek képviselői.

Irodalmi műsorral kezdődött az ünnepség, majd Borbély Miklós, a városi pártbizottság munkatársa mondott ünnepi beszédet. Ezután Soóky László kitüntetőket és jutalmakat adott át kiváló munkát végző vöröskeresztes aktivistáknak.

A „Vöröskeresztes munkáért” kitüntetés arany fokozatát kapta dr. Seres Géza intézetvezető főorvos, az ezüst fokozatot dr. Tarczali Dezső, városi gyermekgyógyász főorvos és Posgay Boldizsár, a Debreceni Ruhagyár főmérnöke, a bronz fokozatot pedig Sallai Sándor, a városi vöröskeresztes szervezet számvizsgáló bizottságának elnöke. Több aktivista jutalmat kapott.

Milliószobozslói fürdő egy éve

A hajdúszobozslói fürdő egy éve

— Milliósok lettünk — válaszolja Domokos János, a Hajdúszobozslói Gyógyfürdő Vállalat főkönyvelője arra a kérdésre, hogy kb. hány vendég fordult meg az idén a fürdőben.

— Persze ez a milliószám még nem teljes, hiszen mintegy két hónap hja van az évről, de minden reményünk megvan rá, hogy kevesebb is lépünk.

— A milliószobozslói látogatottságon belül legnagyobb idei eredményünknek azt tartjuk, hogy 130–140 000 gyógykezelési jegyet adhattunk el. A reumatikus bántalmak rehabilitációjában tehát ez évtől a számszerű eredményeket tekintve is az elsők közé lépett fürdők.

Milyen arányban látogattak az idei szezonban külföldiek a fürdőt?

— Az átutazó külföldiekről nincsenek pontos adataink. A szocialista országokból érkezett turisták — becslésem szerint — az összes fürdőző számának 10–12 százalékát tehetik ki. Több mint hétezer érkeztek kapitalista országokból, és szállodákban, magánházaknál, campingben több napot töltöttek. Mindkét szám komoly fejlődést mutat a múlt évekhez képest, s igyekszünk azon, hogy a jövőben

még több külföldi érezhesse magát jól nálunk.

A vállalat igyekszik minden évben valami új gyógyászati eljárással vagy az üdülést elősegítő szolgáltatással meglepni vendégeit. Az idén például új gyógytornatermet, víz alatti sugármasszázszt avattunk, és megkezdte működését a mikro-hullámú kezelőberendezésünk is.

Hogyan fogadják a vendégek az új szolgáltatásokat?

— Sok olyan vendégünk van, aki évek óta hozzánk jár gyógyítani magát vagy üdülni. Tőlük tudjuk, mi az, aminek örülnek, s szerintük mi hiányzik még nálunk.

Mennyi a fürdő átlagos évi beruházási összege?

— Évenként változó, az idén csak a fenntartásra fordítható összegünk meghaladta a hárommillió forintot. Ez évi legnagyobb beruházásunkat, a nemzetközi versenyek rendezésére alkalmas úszómedencét rajtunk kívülálló okok miatt nem tudtuk teljesen befejezni. Elkészült viszont a medencét kiszolgáló két kútunk, s nagyon büszkünk benne, hogy a jövő év májusában átadhatjuk a medencét is.

Milyen tervek vannak a fürdő fejlesztésére a közeljövőben?

Paprikából reuma elleni gyógyszert készít a BIOGAL

Egyévi kísérleti próbatermelés után a szatymazi Béke Tsz-ben rátertek a kristályos capsaicin folyamatos készítésére. A kevés befektetéssel létrehozott laboratóriumban saját termékeiket dolgozzák fel: a nyersanyag a hazánkban található legcsipősebb apró, hegyes díszpaprika.

A capsaicinkészítés hosszadalmas művelet. A fűledekről behozott paprikát megszáritják, majd felaprítják. Ezután az extraháló berendezésben oldószerrel kivonják a hatóanyagot. Végül eltávolítják az olajat, valamint a gyantás szennyezőanyagokat, s ezután kerül sor a kristályosításra.

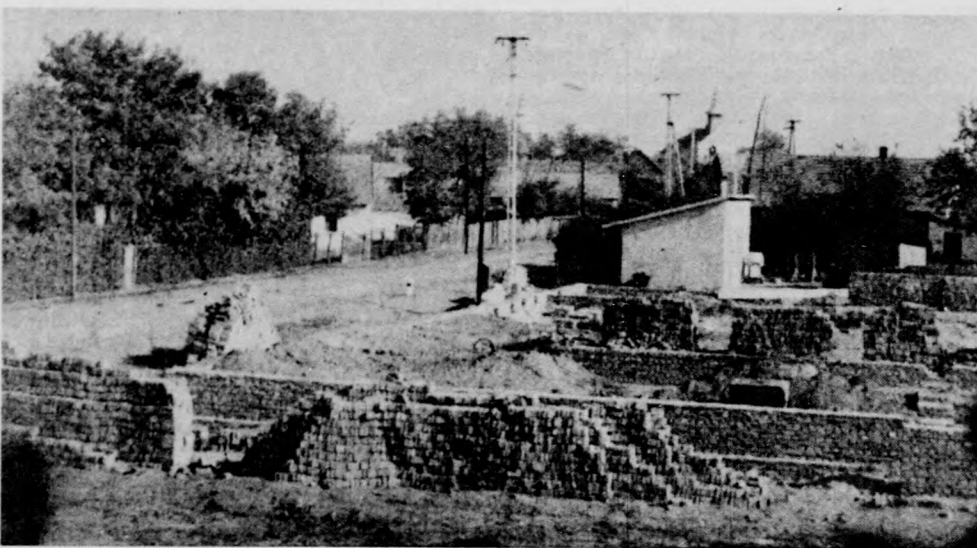
Száz mázsa nyers paprikából alig két kilo kristályos capsaicin lesz. De megéri a fáradozást, mert több mint 400 000 forintért értékesítik kilóját.

A szatymazi tsz „csipős” üzemének árujából a debreceni BIOGAL Gyógyszergyár reumatikus megbetegedések elleni gyógyszert készít. (MTI)

Kenyérgyár épül Nyirácsádon

Három és fél millió költséggel kenyérgyár épül Nyirácsádon. Az új létesítmény nemcsak a község, hanem a környék kenyérellátását is hivatva lesz biztosítani, s ugyanakkor több nyirácsádi dolgozónak munkalehetőséget is ad.

(Czibere Sándor felv.)

Hegyes Zoltán

Az üzletek ünnepi nyitvatartása

A Hajdú-Bihar megyei és a Debrecen Városi Tanács V. B. kereskedelmi osztályai az alábbiak szerint határozták meg az üzletek november 7-i ünnep előtti és az ünnep alatti nyitvatartását:

November 6-án mind az élelmiszer-, mind az iparcikkek üzletei a szokásos szombati nyitvatartás szerint árusítanak. Az egyműszakos élelmiszerboltok egy órával később zárnak.

November 7-én valamennyi élelmiszer- és iparcikkbolt, beleértve a vasárnap nyitva tartó boltokat is, zárva lesz. Nem lesz árusítás a piacokon sem.

November 8-án a vasárnap nyitva tartó élelmiszerboltokon kívül

Debrecen különböző pontjain — így például a Szabadság telepen, a Homokkertben, a Nagy Sándor telepen, a Klinika telepen — további tíz fűszer- és csmegebolt lesz nyitva reggel 7 órától délelőtt 11 óráig. A piac a vasárnapi nyitvatartás szerint üzemel.

A három hajdúvárosban, a járási székhelyeken, valamint Balmazújvárosban és Tégláson egy-egy központi élelmiszerbolt ugyancsak reggel 7 óra és 11 óra között nyitva lesz. A piacokon vidéken is a vasárnap szokásos rend van érvényben.

A vendéglátó egységek az ünnepi nyitvatartás szerint üzemelnek.

Izotópos betonvizsgálat

KÉTMILLIÓ FORINTOS MEGTAKARÍTÁS

Világviszonylatban is új vizsgálati módszerrel ellenőrizték a Beremendi Cement- és Mészműben épített 25 méter mély kísérleti résfalas betonlapot a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat szakemberei. Izotópos szondákkal minősítették a betonfal szilárdságát, tömörségét. A szondákat a friss betonban előzőleg elhelyezett csövekbe engedték le, s a sugárzás visszaverődő jeleiből határozták meg a beton sűrűségét, teherbírást. Ezzel a roncsolásmentes vizsgálati mintegy kétfélmillió forintot takarítottak meg.

Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium műszaki fejlesztési főosztálya most már országos elterjesztésre javasolja az új minősítő eljárást. Az építésügyi ágazat műszaki fejlesztési tervei szerint ugyanis a résfalas betonozás lesz a házigyári elemekből összerakott lakóépületek alapozásának gépesített módszere, amely lehetővé teszi, hogy az épületek föld feletti és talajszint alatti része is egyaránt gyors és korszerű módon épüljön meg. (MTI)

Televíziót az iskoláknak

A „Televíziót az iskoláknak” mozgalom az utóbbi hetekben valóban széleskörűvé vált megyeszerte. Az üzemek és vállalatok felajánlásaihoz szövetkeztek is csatlakoztak. A Debreceni Házipari Szövetkezet dolgozói például a nyírmártonfalvi általános iskolának, a kisipari szövetkezetek pedig a felső-józsa általános iskolának ajándékoztak egy-egy televíziós készüléket. A Hajdú-Bihar megyei Tanács Útépítő Vállalat a szakszervezeti bizottság javaslatára a részesedési alapról vásárolt televíziót a hajdúszobozslói általános iskola tanuló részére. Mindhárom készüléket ünnepélyes keretek között adták át a szövetkezetek és a vállalat képviselői.

A Debreceni Tanács Ruháipari Vállalatnál a műszaki szocialista brigád kezdeményezésére 30 brigád kapcsolódott be ebbe a mozgalomba.

1969. október 29-én ünnepélyes keretek között adták át az összegyűjtött pénzből vásárolt Olympia televíziót Monostorpályi határában levő liget-tanyai iskolának.

Debrecen állomás dolgozói is vásároltak egy televíziót, s kis ünnepi műsor keretében adták át a napokban a bodrogolasi MÁV-nevelőintézetben tanuló árva és félárva vasutas gyermekek részére — írja tudósítónk, Czeglédi Sándor.

A Hajdú-Szabolcs megyei Téglás és Cserépipari Vállalat gyárainak szocialista brigádjai tervben felül végzett munkájuk ellenértékéből három készüléket vettek, s ebből egyet a Szabolcs-Szatmár megyei komorói általános iskolának, egyet pedig a hajdúböszörményi 2. számú északi lucernási iskolának adták át, s rövidesen a harmadik készülék is gazdára talál a debreceni Sámsoni úti kisegítő iskolában.

Gyors ütemben készül a második tiszai vízlépcső

Kiskörén meggyorsult a második tiszai vízlépcső főműveinek építése. A munkához kedvező feltételeket teremtett a hetek óta tartó csapadégmentes idő, valamint a tartósan alacsony tiszai vízállás. Az erómu alapterületének lerakása befejezéséhez közeledik. Az erómuátelepen a legutóbbi három hónap alatt 12 000 köbméter vasbetont építettek be, s ezzel az építők harmadik negyedévi tervüket túlteljesítették. A hajózási munkákkal 78 méter „Adria feletti” magasságig elkészülték. A kedvező időt kihasználva megkezdtek az új Tisza-meder mélyítésének vízszint alatti munkálatait. Mintegy három kilométeres szakaszon kétfélmillió köbméter földet, iszapot és kavicsréteget kell eltávolítani. Ennél a fontos munkafolyamatnál holland gyártmányú kotrógépet helyeztek üzembe, amelynek marószerszere és csőrendszere 14 méter mélységig hatol le a víz alá. A kisköréi erómu közelében az év végéig felépül a 120 lakásos új lakótelep.